REGIONREVISORERNA

APRIL 2021

Regionrevisorernas årliga redogörelse 2020

Region Stockholm

På fullmäktiges uppdrag har vi revisorer granskat samtliga nämnder och bolag i den omfattning som följer av god revisionssed. Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Detta har inneburit svårigheter för nämnder och styrelser att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter.

I bifogad årsredogörelse som vi överlämnar till regionfullmäktige framgår resultatet av 2020 års granskning av regionstyrelsen och övriga nämnder och styrelser. Vi har inför regionfullmäktiges ansvarsprövning i vårt underlag så långt möjligt tagit ställning till hur nämnder och styrelser skött sitt revisionsansvar i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Årsredogörelsen inleds med en sammanfattning av de väsentligaste iakttagelserna, framför allt där avvikelser eller förbättringsområden har identifierats. Därefter följer revisionsberättelser och granskningsrapporter för alla nämnder och styrelser, som granskats av oss revisorer, som fullmäktige ska ta ställning till. Dessa är uppdelade efter revisorsgruppernas ansvar med sammanfattningar från yrkesrevisorernas årsrapporter för nämnder, styrelser och bolag.

Revisionens årsrapporter och projektrapporter presenteras i sin helhet på regionens webbplats www.sll.se

Kenneth Strömberg
Ordförande i revisorsgrupp I

Hans-Erik Salomonsson
Ordförande i revisorsgrupp II

Anders Lönn
Ordförande i revisorsgrupp III

Revisorernas uppdrag 4
Sammanfattning av granskningen 2019 5
Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat 5
Intern styrning och kontroll 6
Räkenskaper 7

REVISORSGRUPP I:S GRANSKNINGSOMRÅDEN

Revisionsberättelser och granskningsrapporter med sammanfattningar från yrkesrevisorernas årsrapporter 8
Regionstyrelsen 9
AB Stockholms Läns Landstings Internfinans 17
Landstingshuset i Stockholm AB 21
Tillväxt- och regionplanenämnden 25

REVISORSGRUPP II:S GRANSKNINGSOMRÅDEN

Revisionsberättelser och granskningsrapporter med sammanfattningar från yrkesrevisorernas årsrapporter 28
Hälso- och sjukvårdsnämnden 29
Vården Kunskapsstyrningsnämnd 33
Patientnämnden 36
Stockholms läns sjukvårdsområde 38
Karolinska Universitetssjukhuset 41
Södersjukhuset AB 44
Danderyds Sjukhus AB med dotterbolag 51
Södertälje Sjukhus AB 56
S:t Eriks Ögonsjukhus AB 61
Folktandvården Stockholms län AB 66
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB 71
Stockholm Care AB 76

REVISORSGRUPP III:S GRANSKNINGSOMRÅDEN

Revisionsberättelser och granskningsrapporter med sammanfattningar från yrkesrevisorernas årsrapporter 82
Trafiknämnden inkl SL med dotterbolag och WÅAB 83
Färdtjänstnämnden 101
Kulturnämnden 104
Fastighets- och servicenämnden 107
Locum AB med dotterbolag 110
MediCarrier AB 117

Särskilda projekt 121
Budget- och investeringsstyrning 122
Hälso- och sjukvård 122
Säkerhet, styrning m.m. 123

1

Revisorernas uppdrag

Revisorerna är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i regionens verksamheter. Fullmäktige har för mandatperioden 2019–2022 utsett 21 revisorer indelade i tre grupper med ansvar för olika revisionsområden; revisionsområde I, revisionsområde II och revisionsområde III. Revisorerna är även lekmannarevisorer i de regionägda bolag som ingår i deras revisionsområde. I och med överlämnandet av revisionsberättelser och granskningsrapporter för 2020 avslutar revisorerna sitt granskningsår.

Den övergripande uppgiften för revisorerna är att granska hur nämnder och styrelser inför fullmäktige ansvarar för hur de själva, anställda och uppdragstagare genomför verksamheten. Revisorerna granskar att nämnder och styrelser genomför en ändamålsenlig verksamhet utifrån fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten, på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt och med en tillräcklig intern kontroll samt upprättar rättvisande räkenskaper.

Med resultatet av årets granskningar som grund prövar revisorerna om nämnder och styrelser har fullgjort sitt uppdrag. Revisorerna bedömer om kritik eller anmärkning ska riktas mot nämnd eller styrelse.

Revisorerna lämnar förslag till fullmäktige om ansvarsfrihet ska tillstyrkas eller avstyrkas. Revisorernas bedömning i ansvarsfrågan förmedlas till fullmäktige i form av ett särskilt uttalande i revisionsberättelsen för respektive nämnd.
För bolagen upprättar den auktoriserade revisorn en revisionsberättelse och lekmannarevisorerna en granskningsrapport.

Till revisionsberättelsen och granskningsrapporten bifogas yrkesrevisorernas årsrapport.

Fullmäktiges ansvarsprövning är obligatorisk och regleras i kommunallagen och är ett viktigt led i en representativ demokrati.

Sammanfattning av granskningen 2020

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter i sin helhet, vilket i sin tur innebär att revisionsansvaret för nämnder och bolag i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. I revisionskontorets årsrapporter har inte nämnders och bolags ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 bedömts utifrån den tregradiga skala som vanligen använts. Bedömningar per nämnd och styrelse redovisas därför inte i tabellform som tidigare år.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Fullmäktiges mål om *ekonomi i balans* har uppnåtts för regionen i sin helhet. Resultatet förklaras till stora delar av engångseffekter i form av lägre kostnader för pensioner, realisationsvinster vid försäljning av fastigheter samt tillfälliga statsbidrag inom hälso- och sjukvården exempelvis för ökad tillgänglighet. Därutöver har regionen erhållit statsbidrag som ersättning för merkostnader och minskade intäkter till följd av pandemin. För hälso- och sjukvården täcker statsbidragen regionens kostnader utom för december månad. För trafiken täcker statsbidragen ca en tredjedel av de minskade biljettintäkterna 2020.

Fullmäktige beslutade i samband med tertialrapporteringen per april 2020 att merkostnader och minskade intäkter till följd av pandemin skulle undantas vid bedömningen av om resultatkravet uppnåtts för flertalet nämnder och bolag inom hälso- och sjukvården, kollektivtrafiken och regionstyrelsen[1]. Resultatkraven har därmed i huvudsak uppnåtts för samtliga nämnder och styrelser.

År 2019 bedömde revisionen Karolinska universitetssjukhusets ekonomiska resultat som otillfredsställande. Resultatet uppgick 2019 till –1 867 mnkr medan årets resultat för 2020 uppgår till 73 mnkr. Årets granskning visar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed har uppnåtts. Eftersom ekonomin varit starkt påverkat av coronapandemin är det svårt att bedöma om nämnden för Karolinska har nått en anpassad kostnadsökningstakt som gör det möjligt att upprätthålla en ekonomi i balans på sikt. Däremot bedömer revisionen att nämndens ekonomiska rapportering har förbättrats.

Revisionens granskning 2020 visar att flertalet nämnder och styrelser inom hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken har haft svårt att nå fullmäktiges verksamhetsmål under 2020 p.g.a. pandemin. Inom hälso- och sjukvården gäller det framförallt indikatorer kopplade till Vård på rätt plats och Vård i rätt tid. Inom trafiken har inte målet Effektiva resor kunnat mätas, men även målet Attraktiva resor har påverkats.

Revisionen har tidigare haft synpunkter på svårigheter att bedöma måluppfyllelsen för vissa av regionfullmäktiges mål, vilket beror på att valda indikatorer endast speglar en del av målen och att mätmetoderna inte alltid är adekvata. De synpunkter på modellen för att mäta måluppfyllelsen som revisionen tidigare lämnat kvarstår. Revisionen bedömer samtidigt att ökningen av indikatorer 2020 ger bättre förutsättningar att mäta hela målet framöver. För 2020 är det dock flera indikatorer som inte har kunnat mätas på grund av coronapandemin.

Revisionen konstaterar att fullmäktige inte har tagit beslut om hur utfallet för mål och indikatorer ska hanteras på grund av coronapandemin. Det är därmed svårt för revisionen att bedöma det verksamhetsmässiga resultatet med hänsyn till de omständigheter som förelegat under år 2020.

[1] RS 2020-2019-1041 Beslutet gäller hälso- och sjukvårdsnämnden, vårdens kunskapsstyrningsnämnd, Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset, Danderyds sjukhus, Södertälje sjukhus, S:t Eriks Ögonsjukhus, Folktandvården Stockholms län, AISAB, Stockholm Care, MediCarrier, trafiknämnden, SL, WÅAB, färdtjänstnämnden och regionstyrelsen

Intern styrning och kontroll

Coronapandemin har haft stor påverkan på regionens verksamheter. Regionstyrelsen påbörjade tidigt ett arbete för att få en helhetsbild av de ekonomiska effekterna för regionen till följd av coronapandemin. Revisionen bedömer att uppföljning och kontroll av ekonomin under 2020 överlag har fungerat väl utifrån förutsättningarna. Eftersom det överskott regionen uppvisar 2020 till stor del beror på engångseffekter bedömer revisonen den ekonomiska utvecklingen för 2021 och framåt som osäker. Pandemin har medfört att akutsjukhusens planerade åtgärdsprogram till stor del pausats, vilket innebär en fortsatt risk för att den underliggande kostnadsutvecklingen inom hälso- och sjukvården är alltför hög. Vidare ser revisionen en ekonomisk risk när den uppskjutna vården framöver ska hanteras och finansieras. Osäkerhet gäller även för kollektivtrafikens finansiering framöver då resenärsunderlaget och därmed biljettintäkterna fortsatt är oklart. Det ekonomiska stöd som staten hittills har aviserat för 2021 kommer sannolikt inte att täcka regionens kostnader om pandemin fortsätter en längre tid.

För regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, Karolinska universitetssjukhuset, vårdens kunskapsstyrningsnämnd, Stockholm Care AB samt trafikorganisationen[2] bedömer revisionen den interna styrningen och kontrollen som inte helt tillräcklig.

Revisionen har granskat regionstyrelsens beredskap inför pandemin och bedömer att regionstyrelsen och regionen som helhet, liksom övriga regioner, inte har haft en tillräcklig beredskap för en så omfattande och i tid utdragen kris som coronapandemin. Revisionen pekar på ett antal områden som bör ses över för att tillsammans med regionens övriga utvärderingar ge större tydlighet inför eventuella framtida liknande krislägen.

Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden bör bland annat samordna en revidering och harmonisering av fullmäktiges krisberedskapsplan och hälso- och sjukvårdsnämndens katastrofmedicinska beredskapsplan för att tydliggöra hur dessa ska interagera med varandra. Även planen för influensaepidemi bör revideras.

Revisionen konstaterar att krisberedskapsplanen delvis varit styrande för den krisledningsorganisation som hanterat coronapandemin. Revisionen bedömer att regionstyrelsen i det fortsatta arbetet tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden och eventuellt andra nämnder behöver fastslå en tydlig, transparent och flexibel organisation för hantering av framtida kriser. Det finns annars risk för otydlig ansvarsfördelning och att beslutsfattande försvåras.

Regionstyrelsen har ansvar för att bland annat tydliggöra förutsättningarna för ekonomistyrningen på kort och lång sikt. Revisionen har granskat budgetstyrning och bedömer sammantaget att de styrdokument som berör den långsiktiga ekonomiska styrningen av regionen inte ger tillräckligt stöd i budgetprocessen för att genom budgeten styra mot en god ekonomisk hushållning på sikt. Vidare bedömer revisionen att regionstyrelsen behöver utveckla uppföljningen av pågående investeringar i form av prognoser gällande tidplan, investeringsutgifter och objektsinnehåll, samt avvikelser mot fullmäktiges fattade genomförandebeslut.

Regionstyrelsens beredning av ärendet ”Förslag till framtida organisation för vård till utländska patienter och Tobiasregistret” bedöms inte ha varit helt tillräcklig. Detta har lett till att fullmäktiges beslut att föra över registret till Karolinska Universitetssjukhuset inte kunnat genomföras.

Revisionen har även granskat ett antal andra områden där regionstyrelsen behöver vidta förbättringsåtgärder. Det gäller bland annat regional utveckling, it-säkerheten i nätverksansluten medicinteknisk utrustning, planering och dimensionering av ST-läkare, utveckling av digifysisk vård och socialt hållbar inköpsprocess.

När det gäller hälso- och sjukvårdsnämnden bedömer revisionen att nämnden och regionstyrelsen behöver tydliggöra beslutsstrukturen för, och kommunicera en gemensam bild av, ansvar och befogenheter i händelse av en kris så att nämnden kan ha fortsatt kontroll över de beslut som fattas inom dess verksamhet i händelse av kris. Vidare bedömer revisionen att hälso- och sjukvårdsnämndens beredskap inför pandemin bör ses över för att ge större tydlighet inför eventuella framtida liknande krislägen.

[2] Trafiknämnden inklusive trafikförvaltningen och förvaltningen för utbyggd tunnelbana, AB Storstockholms lokaltrafik inklusive dotterbolag

Revisionen har även granskat ett antal andra områden där hälso- och sjukvårdsnämnden behöver vidta förbättringsåtgärder. Bland annat behöver ekonomistyrningen stärkas inklusive processer, rutiner och intern kontroll vad gäller e-tjänsten Vårdfaktura. Vidare gäller det planering och dimensionering av ST-läkare där planering och dimensionering behöver stärkas på flera punkter och det gäller utvecklingen av digifysisk vård där regionens strategier inte ger en tydlig inriktning och ansvarsfördelning för arbetet med digitaliseringen. Ett annat förbättringsområde är samverkan mellan regionen och kommuner vid utskrivning av personer från slutenvård där revisionen kan konstatera att tillräcklig uppföljning inte sker.

Revisionen konstaterar att pandemin har inneburit att planerat utvecklingsarbete inom hälso- och sjukvårdsnämnden fått stå tillbaka. Det gäller till exempel insatser inom inköpsområdet. Revisionen bedömer att rutiner saknas för strategiska beslut inom inköpsområdet. Vidare kan revisionen konstatera att det saknas en plan för att hantera uppskjutna upphandlingar för att säkerställa att otillåtna direktupphandlingar inte sker. Eftersom utvecklingsarbetet på inköpsområdet har anstått i många år är det angeläget att detta arbete ges hög prioritet framöver. Ingen av revisionens tidigare rekommendationer på området har åtgärdats.

Revisionen bedömer att Karolinska universitetssjukhuset, genom att ta fram en planering för olika scenarier avseende vårdbehov och sedan på ett handlingskraftigt och flexibelt sätt agera utifrån detta, har säkerställt att sjukhuset har kunnat hantera ett mycket stort flöde av patienter under pandemin. År 2019 bedömde revisionen nämndens interna styrning och kontroll som otillräcklig. Detta berodde framförallt på att nämnden för Karolinska inte hade agerat tillräckligt skyndsamt i besparingsarbetet, vilket lett till att befarade ekonomiska avvikelser successivt ökat under året. Revisionen bedömer 2020 utifrån genomförd granskning och de förutsättningar som pandemin inneburit, att nämndens interna styrning och kontroll sammantaget har förbättrats på flera punkter. Nämnden behöver dock säkerställa att arbetet med att förbättra produktions- och ekonomistyrningen under 2020 leder till ekonomi i balans på sikt. Vidare återstår det för nämnden att se till att rutiner för inköp och upphandling efterlevs.

Revisionen bedömer att Stockholm Cares beredning av fullmäktiges beslut om verksamhetsövergång till Karolinska och avveckling av bolaget inte varit tillräcklig. Remisstiden var kort, men styrelsen för bolaget borde ha beaktat personalens och vd:s tjänsteutlåtande i sitt remissyttrande där riskerna och konsekvenserna framförallt för Tobiasregistret framgick.

När det gäller vårdens kunskapsstyrningsnämnd bedömer revisionen att nämnden behöver stärka kontrollen över den verksamhet som hälso- och sjukvårdsnämnden bedriver på nämndens uppdrag och de tjänster nämnden betalar för. Nämnden har sammantaget i allt väsentligt skött verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, men från ekonomisk synpunkt går det inte att bedöma nämndens ansvar. Revisionen bedömer därför att nämndens interna styrning och kontroll inte är helt tillräcklig.

Även trafiknämnden har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Revisionen konstaterar att hanteringen av pandemin skett inom ramen för trafiknämndens och förvaltningens ordinarie verksamhetsstyrning med förstärkta insatser utifrån förvaltningens krishanteringsplan. Liksom tidigare bedömer revisionen att nämnden behöver stärka sin styrning av den långsiktiga kostnadsutvecklingen. Revisionen bedömer att trafiknämnden bör säkerställa att fullmäktige får en heltäckande bild av tillkommande investeringsbehov. Vidare bedömer revisionen att trafiknämnden bör tydliggöra de risker som finns kopplat till avtal och överenskommelser inom 2013 års Stockholmsöverenskommelse respektive Sverigeförhandlingen. Revisionen noterar att det pågår arbete med att utveckla och stärka den interna styrningen och kontrollen inom flera viktiga områden. Samtidigt bedömer revisionen att fortsatt implementering behövs t.ex. gällande intern styrning och kontroll av trafikavtal, anläggningstillgångar och säkerhet.

Övriga nämnder och styrelser bedöms på en övergripande nivå, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för intern styrning och kontroll.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande för samtliga nämnder och styrelser.

3

REVISORSGRUPP I

Revisionsberättelser och granskningsrapporter med sammanfattningar från yrkesrevisorernas årsrapporter

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp I

2020-04-13

Diarienummer
RK 2020-0002

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisionsberättelse för regionstyrelsen år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat regionstyrelsens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2020.

Regionstyrelsen ansvarar för att leda och samordna Region Stockholms verksamhet och ha uppsikt över övriga nämnder och styrelser, dvs. ha en löpande tillsyn av att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen har en ledande ställning och ska ha en överblick över helheten med ansvar för uppföljning samt att återredovisning sker till fullmäktige. Styrelsen ansvarar för att följa utvecklingen av verksamhet och ekonomi samt att vid behov vidta åtgärder.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och förskrifter som gäller för verksamheten. Vi ska också bedöma om årsbokslutet är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige beslutat om.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för regionstyrelsen. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Coronapandemin har haft stor påverkan på regionens verksamheter under året som snabbt tvingats ställa om för att vårda covid-19-patienter och för att vidta åtgärder för att minska smittspridningen. Vi bedömer att regionstyrelsen tidigt påbörjade ett arbete för att få en helhetsbild av de ekonomiska effekterna för regionen och att uppföljning och kontroll kopplade till detta överlag har fungerat väl utifrån förutsättningarna. Vi konstaterar dock att pandemin och dess långsiktiga effekter på hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken innebär betydande risker för regionens ekonomi de kommande åren framöver.

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Vi bedömer att regionstyrelsens beredskap bör stärkas för att ge större tydlighet inför eventuella framtida liknande krislägen som pandemin. Bland annat bör krisberedskapsplanen och den katastrofmedicinska beredskapsplanen ses över så att de harmoniserar. Dessutom bör en tydlig, transparent och flexibel organisation för hantering av framtida kriser fastslås. Vi bedömer vidare att regionstyrelsen bör stärka styrningen och kontrollen inom inköpsområdet bland annat genom att reglera hur inköp och varuförsörjning ska upprätthållas under en kris.

Vi har granskat om resultatet för 2020 är förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Fullmäktige beslutade i samband med tertialbokslut per april 2020 att merkostnader och minskade intäkter till följd av pandemin skulle undantas vid bedömningen av om resultatkravet uppnåtts för flertalet nämnder och bolag. Vi konstaterar att fullmäktige inte har tagit något motsvarande beslut om hur utfallet för mål och indikatorer ska hanteras.

Vi bedömer, utifrån avrapporteringen i årsredovisningen, att målet om en ekonomi i balans och de finansiella målen har uppnåtts 2020. När det gäller fullmäktiges övriga verksamhetsmässiga mål anser vi att flera är svåra att bedöma. Detta dels då verksamheternas arbete med måluppfyllelsen har påverkats negativt av pandemin, dels då flera underliggande indikatorer inte har kunnat mätas.

Vi bedömer att regionstyrelsen bör utveckla en sammanhållen strategi för hur regionen långsiktigt ska uppnå en ekonomi i balans. Vidare behöver regionens budgetprocess utvecklas för att bli transparent och kvalitetssäkrad. Målstyrningen bör vara en integrerad del i budgetprocessen. Regionstyrelsen behöver även utveckla uppföljningen av investeringar och stärka investeringsredovisningen så att alla fleråriga pågående och under året avslutade investeringar kan stämmas av mot beslutade eller beräknade totalutgifter. Vi bedömer också att ansvaret för det regionala tillväxt- och utvecklingsuppdraget bör tydliggöras mellan regionstyrelsen respektive tillväxt- och regionplanenämnden. Vi menar också att den interna styrningen och kontrollen behöver stärkas gällande bland annat IT-säkerheten i nätverksansluten medicinteknisk utrustning, planering och dimensionering av ST-läkare, utveckling av digifysisk vård och socialt hållbar inköpsprocess.

Vi bedömer att årsredovisningen ger en rättvisande bild av årets resultat och ekonomisk ställning. Vi bedömer sammantaget att verksamheten, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, i allt väsentligt har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De verksamhetsmässiga målen har dock varit svåra att bedöma då vissa indikatorer inte har uppfyllts eller inte har kunnat mätas på grund av pandemin. Vidare bedömer vi att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig.

Vi tillstyrker att den sammanställda årsredovisningen för Region Stockholm 2020 fastställs.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för regionstyrelsen samt dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2021-04-13, *digital signering*

Kenneth Strömberg	Iréne Seth	Anita Johansson
Christer Grunder	Göran Råsmar	Lars Bergstig
Ewa Törngren		

Region Stockholm

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp I

Diarienummer
RK 2020-0002

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisorernas rapport för regionstyrelsen 2020 enligt lag om insyn i vissa finansiella förbindelser

Enligt Lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (transparenslagen), ska regionens revisorer för varje räkenskapsår översiktligt granska om redovisningen har fullgjorts i enlighet med bestämmelserna i denna lag samt upprätta en rapport över granskningen.

Lagens intention är att säkerställa tillgången till ekonomisk information för att motverka konkurrensbegränsningar. Regionstyrelsen ansvarar för att denna redovisningsskyldighet fullgörs. Regionledningskontoret har gjort tolkningen att bl.a. regionstyrelsen bedriver verksamhet som kan vara berörd av uppgiftsskyldigheten. Regionledningskontoret ska upprätta förteckning över lämnade bidrag till externa mottagare och i bokslutsärendet ska uppgifter om kapitaltillskott och resultatdispositioner redovisas.

Revisorerna ansvarar för att översiktligt granska om redovisningen har fullgjorts i enlighet med bestämmelserna i lagen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Då föreskrifter om hur redovisningen ska fullgöras efter femton år ännu inte meddelats konstaterar revisorerna att det inte finns tillräcklig vägledning för att bedöma om redovisningen har fullgjorts på avsett vis.

Revisorerna gör därför ingen bedömning, men konstaterar att Region Stockholms årsredovisning innehåller uppgifter om kapitaltillskott och resultatdispositioner som fullmäktige beslutat om. Regionledningskontoret upprättar förteckning över lämnade bidrag till externa mottagare.

Stockholm 2021-04-13, *digital signering*

Kenneth Strömberg Iréne Seth Anita Johansson

Christer Grunder Göran Råsmar Lars Bergstig Ewa Törngren

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Regionstyrelsen

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att revisionsansvaret för nämnder och bolag i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte regionens samlade verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

De förtroendevalda revisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat

Årets resultat uppgår till 5 802 mnkr, vilket motsvarar 6,8 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet är 5 490 mnkr högre än budgeterat för regionen som helhet. Resultatet förklaras till stora delar av engångseffekter i form av lägre kostnader för pensioner, realisationsvinster vid försäljning av fastigheter samt stora tillfälliga statsbidrag inom hälso- och sjukvården exempelvis för ökad tillgänglighet.

Därutöver har regionen erhållit statsbidrag som ersättning för merkostnader och minskade intäkter till följd av pandemin. För hälso- och sjukvården täcker statsbidragen regionens kostnader utom för december månad. För trafiken täcker statsbidragen ca en tredjedel av de minskade biljettintäkterna 2020. Region Stockholm resultat beräknas ha påverkats negativt av pandemin med 2,2 mdkr.

Hälso- och sjukvården har genomfört stora omställningar i vården för att kunna ta hand om covid-19-patienter. Samtidigt har den vård som kan senareläggas skjutits upp. Den framflyttade vården har bidragit till lägre kostnader 2020, men medför ett ökat behov som måste omhändertas kommande år. Regionstyrelsen har föreslagit fullmäktige att i årsredovisningen 2020 avsätta 3 247 mnkr till en resultatutjämningsreserv för att skapa förutsättningar att hantera en ekonomi i balans kommande år kopplat till pandemin. Denna reserv kan enligt kommunallagen användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Revisionen har tidigare haft synpunkter på svårigheter att bedöma måluppfyllelsen för vissa av regionfullmäktiges mål, vilket beror på att valda indikatorer endast speglar en del av målen och att mätmetoderna inte alltid är adekvata. De synpunkter på modellen för att mäta måluppfyllelsen som revisionen tidigare lämnat kvarstår. Revisionen bedömer samtidigt att ökningen av indikatorer 2020 ger bättre förutsättningar att mäta hela målet framöver.

För 2020 är det dock flera indikatorer som inte har kunnat mätas på grund av coronapandemin. Även om fullmäktiges mål ändå kan mätas på en övergripande nivå har pandemin påverkat möjligheterna att uppnå målen. Inom hälso- och sjukvården gäller det framför allt indikatorer kopplade till Vård på rätt plats och Vård i rätt tid. Inom trafiken har inte målet Effektiva resor kunnat mätas, men även målet Attraktiva resor har påverkats.

Utifrån fullmäktiges modell för att mäta måluppfyllelse och att regionledningskontoret i anvisningar för nämnder och bolags verksamhetsberättelser angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen bedömer regionstyrelsen att regionens tre inriktningsmål uppnåtts. Revisionen konstaterar att fullmäktige inte har tagit beslut om hur utfallet för mål och indikatorer ska hanteras på grund av coronapandemin. Det är därför svårt att bedöma hur nämnder och bolag hanterat sitt revisionsansvar för verksamheten inför fullmäktige.

Revisionen bedömer att fullmäktiges mål om ekonomi i balans har uppnåtts för 2020 i och med att resultatet för regionen överstiger budgeterat resultat. Revisionens anser att det är svårt att bedöma det verksamhetsmässiga resultatet med hänsyn till de omständigheter som förelegat under år 2020.

Samordning, styrning och kontroll

Coronapandemin har haft stor påverkan på regionens verksamheter. Revisionen bedömer att regionstyrelsen tidigt påbörjade ett arbete för att få en helhetsbild av de ekonomiska effekterna för regionen och att uppföljning och kontroll kopplade till detta överlag har fungerat väl utifrån förutsättningarna. Även om regionen uppvisar ett överskott 2020 bedömer revisionen den ekonomiska utvecklingen för 2021 och framåt som osäker. Pandemin har medfört att akutsjukhusens planerade åtgärdsprogram till stor del pausats, vilket innebär en fortsatt risk för att den underliggande kostnadsutvecklingen inom hälso- och sjukvården är alltför hög. Vidare ser revisionen en ekonomisk risk när den uppskjutna vården framöver ska hanteras och finansieras. Det gäller även kollektivtrafikens finansiering framöver då resenärsunderlaget och därmed biljettintäkterna fortsatt är oklart. Det ekonomiska stöd som staten hittills har aviserat för 2021 kommer sannolikt inte att täcka regionens kostnader om pandemin fortsätter en längre tid.

Revisionen bedömer att regionstyrelsen och regionen som helhet, liksom övriga regioner, inte har haft en tillräcklig beredskap för en så omfattande och i tid utdragen kris som coronapandemin. Det har inneburit att samtidigt som det operativa krisarbetet pågått har verksamheten delvis fått skapa nya rutiner och arbetssätt för hanteringen av det utdragna krisläget.

Revisionen har granskat regionstyrelsens beredskap inför pandemin och pekar på ett antal områden som bör ses över för att tillsammans med regionens övriga utvärderingar ge större tydlighet inför eventuella framtida liknande krislägen. Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden bör bland annat samordna en revidering och harmonisering av fullmäktiges krisberedskapsplan och hälso- och sjukvårdsnämndens katastrofmedicinska beredskapsplan för att tydliggöra hur dessa ska interagera med varandra. Även planen för influensaepidemi bör revideras.

Regionstyrelsen bör enligt fullmäktiges instruktion även anta en lokal krisberedskapsplan i vilken det bör framgå vilken roll regionledningskontoret har när det finns behov av att samordna regionens verksamheter. Vidare bör regionstyrelsen stärka sina rutiner och arbetssätt när det gäller framtagande av styrdokument.

Revisionen konstaterar att krisberedskapsplanen delvis varit styrande för den krisledningsorganisation som hanterat coronapandemin. Revisionen bedömer att regionstyrelsen i det fortsatta arbetet tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden och eventuellt andra nämnder behöver fastslå en tydlig, transparent och flexibel organisation för hantering av framtida kriser. Det finns annars risk för otydlig ansvarsfördelning och att beslutsfattande försvåras.

Pandemin har medfört extraordinära förutsättningar för regionens inköpsverksamhet och regionstyrelsen bör säkerställa att det finns styrande dokument som reglerar hur inköp och varuförsörjning ska upprätthållas under en kris. Vidare bör både regionstyrelsen och fastighets- och servicenämnden se över hur inköp över den ordinarie beloppsgränsen i delegationsordningen ska hanteras vid behov av snabba beslut i en krissituation. Regionstyrelsen bör också i större utsträckning stärka sin samordnande roll för att i en framtida likande situation kunna vara mer proaktiva.

Revisionen har granskat budgetstyrning och bedömer sammantaget att de styrdokument som berör den långsiktiga ekonomiska styrningen av regionen inte ger tillräckligt stöd i budgetprocessen för att genom budgeten styra mot en god ekonomisk hushållning på sikt. Regionstyrelsen rekommenderas därför att utveckla en sammanhållen strategi för hur regionen långsiktigt ska uppnå en ekonomi i balans. Vidare behöver det i budgetprocessen tydliggöras hur nämnders och bolags budgetunderlag och förslag till investeringsplaner sammanställs och bereds för att få en transparent och kvalitetssäkrad budgetprocess.

Revisionen bedömer att regionstyrelsen behöver utveckla uppföljningen av pågående investeringar i form av prognoser gällande tidplan, investeringsutgifter och objektsinnehåll, samt avvikelser mot fullmäktiges fattade genomförandebeslut. Vidare behöver investeringsredovisningen stärkas bland annat för att säkerställa att kraven på redovisningen följs så att alla fleråriga pågående och under året avslutade investeringar kan stämmas av mot beslutade eller beräknade totalutgifter. Som en del i detta arbete behöver regionstyrelsen kontinuerligt rapportera avvikelser mot fullmäktiges genomförandebeslut.

Revisionen bedömer att regionstyrelsens arbete med målstyrningen behöver fortsätta för att leva upp till principerna för målstyrning så som de uttrycks i policyn ”Integrerad ledning och styrning”, framför allt behöver målstyrningen få en tydligare koppling till ekonomistyrningen, t.ex. genom att koppla ihop processerna för framtagande av mål med processen för fördelning av finansiella medel.

Projektet Framtidens VårdinformationsMiljö (FVM) har kantats av svårigheter. Både program och upphandling har fått avbrytas flera gånger. Med anledning av hur mycket arbete som återstår innan vårdinformationen helt kan följa patienten genom vården ser revisionen en risk att kvarstående medel inte är tillräckliga för att uppnå fullmäktiges mål. Det behövs tydligare underlag för kostnadsberäkning av nödvändiga förberedande åtgärder. Revisionens tidigare bedömning att ansvarsfördelningen i beslutsgången bör förtydligas, särskilt ansvarsfördelningen mellan tjänstemanna- och den politiska nivån i hur beslut tas och av vem, bör gälla även för den nya organisationen av arbetet.

Regionstyrelsens beredning av ärendet ”Förslag till framtida organisation för vård till utländska patienter och Tobiasregistret” bedöms inte varit helt tillräcklig. Detta eftersom beredningen bland annat inte tog hänsyn till slutsatser i tidigare gjord utredning om utlandsvården.

Region Stockholm har sedan den 1 januari 2019 ansvar för det regionala tillväxt- och utvecklingsuppdraget. Granskning av styrningen av uppdraget visar bland annat att gränsdragningen mellan regionstyrelsens respektive tillväxt- och regionplanenämndens ansvar bör tydliggöras.

Granskning av IT-säkerheten i nätverksansluten medicinteknisk utrustning visar att regionstyrelsen har genomfört åtgärder för att stärka styrningen, kraven och ansvarsfördelningen, men att uppföljningen av hur nämnder eller bolag i praktiken arbetar med detta inte är tillräcklig. Regionstyrelsen bör också försäkra sig om att nätverksansluten MTU, som sjukhusen har upphandlat och konfigurerat med avsteg från regionens gällande riktlinjer, upprätthåller en tillräcklig it-säkerhetsnivå.

Revisionen har även granskat ett antal andra områden som visar på behov av åtgärder bland annat planering och dimensionering av ST-läkare, utveckling av digifysisk vård och socialt hållbar inköpsprocess.

Granskningar under året visar enligt revisionens bedömning att regionstyrelsens interna styrning och kontroll fortsatt behöver stärkas.

Räkenskaper

Årsredovisningen för Region Stockholm bedöms i allt väsentligt vara upprättad enligt god revisionssed, enligt lagen om kommunal redovisning och RKR:s rekommendationer. Årsredovisningen bedöms i allt väsentligt ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionstyrelsens resultatenheter

Den interna styrningen och kontrollen inom regionledningskontoret bör stärkas, exempelvis bör uppföljning och återrapportering i verksamhetsberättelsen ske på ett mer likartat sätt som i verksamhetesplanen. Ett annat område som behöver stärkas är återrapporteringen av driftskostnader för investeringar som, likt FVM, är av större beskaffenhet och stor betydelse för såväl styrelsen som regionen. Detta för att styrelsen ska kunna säkerställa styrningen samt för att få en helhetsbild av både driftkostnader och investeringsutgifter.

Årsbokslutet för regionstyrelsen/regionledningskontoret och koncernfinansiering är i allt väsentligt upprättade enligt lagen om kommunal redovisning, enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp I

2021-04-13

Diarienummer
RK 2020 - 0004

Årsstämman i AB SLL Internfinans
Org nr 56449-9183

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för AB SLL Internfinans år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat AB SLL Internfinans verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för AB SLL Internfinans. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-04-13, *digital signering*

Kenneth Strömberg | Iréne Seth | Christer Grunder

Göran Råsmar | Lars Bergstig | Anita Johansson

Ewa Törngren

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Building a better working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i AB Stockholms Läns Landstings Internfinans, org.nr 556449-9183

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för AB Stockholms Läns Landstings Internfinans för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av AB Stockholms Läns Landstings Internfinans finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till AB Stockholms Läns Landstings Internfinans enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Building a better working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av AB Stockholms Läns Landstings Internfinans för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till AB Stockholms Läns Landstings Internfinans enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 13 april 2021

Ernst & Young AB

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Bolag AB SLL Internfinans

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens bolag har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att styrelsens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte styrelsens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Lekmannarevisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat
Bolagets ekonomi har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 5,5 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 3 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har haft en mindre påverkan på bolagets möjligheter att uppnå fullmäktiges mål. Regionledningskontoret har angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att styrelsen ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse. Det verksamhetsmässiga resultatet, med undantag för de delar som inte kan mätas på grund av coronapandemin, har i huvudsak uppnåtts.

Intern styrning och kontroll
Styrelsens arbete har under året i viss utsträckning påverkats av den pågående coronapandemin. Styrelsen har stärkt sin interna styrning och kontroll genom att öka antalet sammanträden och därmed uppföljning av bolagets ekonomi och verksamhet.

Styrelsen bedöms på en övergripande nivå haft tillräckliga rutiner för nämndens interna styrning och kontroll.

Räkenskaper
Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning. Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Region Stockholm

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp I

2021-04-13

Diarienummer
RK 2020 - 0008

Årsstämman i Landstingshuset i Stockholm AB
Org nr 556477-9378

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för Landstingshuset i Stockholm AB

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat Landstingshuset i Stockholm AB:s verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för Landstingshuset i Stockholm AB. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-04-13, *digital signering*

Kenneth Strömberg | Iréne Seth | Christer Grunder

Göran Råsmar | Lars Bergstig | Anita Johansson

Ewa Törngren

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

BDO

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Landstingshuset i Stockholm AB
Org.nr. 556477-9378

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Landstingshuset i Stockholm AB för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Landstingshuset i Stockholm ABs finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till Landstingshuset i Stockholm AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Landstingshuset i Stockholm AB för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till Landstingshuset i Stockholm AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 14/4 2021

BDO Mälardalen AB

Eva Yng

Landstingshuset i Stockholm AB

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens bolag har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter. Vilket i sin tur innebär att styrelsens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte styrelsens interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Lekmannarevisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt resultat

Styrelsens ekonomi har endast indirekt påverkats av den pågående coronapandemin. LISAB:s ekonomiska utfall styrs, som moderbolag, av resultaten i dotterbolagen. Coronarelaterade merkostnader eller intäktsbortfall i dotterbolagen, har till största del kompenserats av statsbidrag.

Det ekonomiska resultatet för LISAB före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till -108 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till -18 mnkr. Budgetavvikelsen beror framförallt på att bolaget har gjort nedskrivningar av aktier i dotterbolagen.

För LISAB gör revisionen ingen bedömning av om det ekonomiska resultatet har uppnåtts eftersom styrelsen endast indirekt har möjlighet att påverka detta.

Intern styrning och kontroll

Revisionen bedömer att bolaget sedan 2019 arbetat med att stärka ägarstyrningen av dotterbolagen i linje med revisionens rekommendationer. Ägardialoger med dotterbolagen har under 2020 endast genomförts under senare delen av året med anledning av att vårdverksamheternas huvudfokus har varit att hantera coronapandemin.

Styrelsen bedöms på en övergripande nivå, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för bolagets interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp I

2021-04-13

Diarienummer
RK 2020-0017

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisionsberättelse för tillväxt- och regionplanenämnden år 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat tillväxt- och regionplanenämndens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2020.

Tillväxt- och regionplanenämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och att återredovisning sker till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och förskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för tillväxt- och regionplanenämnden. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att tillväxt- och regionplanenämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte uppfyllts eller inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att nämndens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att redovisningen av externa projekt inte följer god redovisningssed. Avvikelserna för balansomslutningen och omsättningen är väsentliga. Årets resultat påverkas dock inte och räkenskaperna bedöms därför vara rättvisande.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för tillväxt- och regionplanenämnden samt dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2021-04-13, *digital signering*

Kenneth Strömberg Iréne Seth Anita Johansson

Christer Grunder Göran Råsmar Lars Bergstig Ewa Törngren

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Tillväxt- och regionplanenämnden

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat Region Stockholms verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att nämndens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämndens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

De förtroendevalda revisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämndens ekonomi har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Årets resultat uppgår till 0 mnkr i enlighet med fullmäktiges resultatkrav. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har också haft en mindre påverkan på nämndens möjligheter att uppnå fullmäktiges mål. Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att nämnden ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse.

Enligt nämnden har nio av nämndens 14 mål inte kunnat följas upp vid bokslutet. Detta beror dock framförallt på en eftersläpning av inrapporterad statistik och inte på grund av coronapandemin. Det går därför inte, i likhet med 2018 och 2019, att bedöma om fullmäktiges mål gällande den regionala utvecklingsplaneringen för hållbar tillväxt har uppnåtts. Revisionen bedömer dock att nämnden arbetar enligt fullmäktiges intentioner.

Intern styrning och kontroll

Nämndens arbete har under året påverkats av den pågående coronapandemin. Nämndens bidragshantering har särskilt inriktats mot att hantera coronapandemins effekter på regionens näringsliv. Revisionen har under året bland annat granskat nämndens målstyrning, uppdrag att tillgodose allmän statistikinformation och hantering av statliga medel. I ett särskilt projekt har revisionen också granskat Region Stockholms styrning och strategi av det regionala utvecklingsuppdraget. Revisionen bedömer att nämnden särskilt bör utveckla och stärka sin målstyrning och i samråd med regionstyrelsen tydliggöra gränsdragningen mellan nämnderna när det gäller det regionala utvecklingsuppdraget.

Nämnden bedöms på en övergripande nivå haft tillräckliga rutiner för nämndens interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Redovisningen av externa projekt följer inte god redovisningssed, vilket revisionen tidigare har påtalat. Enligt uppgift kommer hanteringen att rättas i och med att förvaltningen kommer att uppgå i regionledningskontoret. Avvikelserna för balansomslutningen och omsättningen är väsentliga vilket innebär att jämförelser mellan åren försvåras. Årets resultat påverkas dock inte och räkenskaperna bedöms därför vara rättvisande.

4

REVISORSGRUPP II

Revisionsberättelser och granskningsrapporter med sammanfattningar från yrkesrevisorernas årsrapporter

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

2021-03-31

Diarienummer
RK 2020-0003

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisionsberättelse för hälso- och sjukvårdsnämnden år 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2020.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och att återredovisning sker till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och förskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas revisionskontorets Årsrapport 2020 för hälso- och sjukvårdsnämnden. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer att hälso- och sjukvårdsnämndens beredskap inför pandemin bör ses över för att ge större tydlighet inför eventuella framtida liknande krislägen. Vi bedömer vidare att pandemin har inneburit att planerat utvecklingsarbete fått stå tillbaka, bl.a. inom inköpsområdet där nämnden behöver stärka den interna styrningen och kontrollen.

Vi bedömer sammantaget att hälso- och sjukvårdsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa mål och indikatorer har dock inte uppfyllts eller inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att hälso- och sjukvårdsnämndens interna styrning och kontroll inte är helt tillräcklig. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för hälso- och sjukvårdsnämnden samt dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson
Hans Peters
Lena Cronvall Morén
Lena Samuelsson
Jan-Erik Nyberg
Leni Björklund
Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Hälso- och sjukvårdsnämnden

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att nämndens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte hälso- och sjukvårdsnämndens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

De förtroendevalda revisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämndens ekonomi har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Enligt beslut i fullmäktige undantas nämndens merkostnader och minskade intäkter avseende coronapandemin vid resultatbedömningen. Nämndens merkostnader och minskade intäkter under 2020 uppgår till 1 096 mnkr. Nämnden har för 2020 beviljats statsbidrag för täckning av merkostnader till följd av coronapandemin på 1 026 mnkr.

Årets resultat uppgår till 254 mnkr. Nämndens resultat justerat för nettoeffekten av statsbidrag och merkostnader/minskade intäkter för coronapandemin uppgår till 324 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 0 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har haft en stor påverkan på nämndens möjligheter att uppnå vissa av fullmäktiges mål. Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att nämnden ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse.

Nämnden har i verksamhetsberättelsen kommenterat att sammanlagt tre av fullmäktige beslutade indikatorer inte gått att mäta. Av de mål som kunnat mätas når nämnden inte de nämndspecifika målen ”Vård i rätt tid” eller ”Vård på rätt plats”. Måluppfyllelsen har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredsställande sätt. Som revisonen tidigare framfört täcker inte fullmäktiges mål nämndens uppdrag att beställa och följa upp beställningar av hälso- och sjukvård.

Vårdkonsumtionen har påverkats stort av pandemin. Läkarbesöken har minskat med cirka 18 procent och övriga besök har minskat med cirka 9 procent. Distanskontakterna har däremot ökat kraftigt exempelvis inom husläkarverksamheten där distanskontakter ökat med cirka 1 300 procent.

Det ekonomiska resultatet bedöms ha uppnåtts medan det verksamhetsmässiga resultatet, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, i huvudsak bedöms ha uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Nämndens arbete under året har påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Revisionen bedömer att nämnden och regionen som helhet, liksom övriga regioner, inte har haft en tillräcklig beredskap för en så omfattande och i tid utdragen kris. Det har inneburit att samtidigt som det operativa krisarbetet pågått har verksamheten delvis fått skapa nya rutiner och arbetssätt för hanteringen av det i tid utdragna krisläget.

Revisionen har granskat nämndens beredskap inför pandemin och pekar på ett antal områden som bör ses över för att tillsammans med regionens övriga utvärderingar ge större tydlighet inför eventuella framtida liknande krislägen. Nämnden och regionstyrelsen bör bland annat samordna en revidering och harmonisering av fullmäktiges krisberedskapsplan och nämndens katastrofmedicinska beredskapsplan för att tydliggöra hur dessa ska interagera med varandra. Det behövs en tydlig, transparent och flexibel organisation för hantering av framtida kriser så att informell styrning motverkas.

Revisionen bedömer att nämnden och regionstyrelsen behöver tydliggöra beslutsstrukturen för, och kommunicera en gemensam bild av, ansvar och befogenheter i händelse av en kris. Vare sig hälso- och sjukvårdsnämnden eller det särskilda krisorganet regional särskild sjukvårdsledning (RSSL) har rätt att förändra en nämnds eller bolags ansvar och uppgifter; enbart fullmäktige har den beslutanderätten. Risken är annars, som granskningen visar, att organisation samt ansvar och roller är otydliga för de nämnder och bolag som i skarpt läge ska tillämpa de aktuella styrdokumenten inom kris- och katastrofberedskap. Nämnden behöver även stärka beslutsfattandet i händelse av kris så att nämnden kan ha fortsatt kontroll över de beslut som fattas inom dess verksamhet.

Revisionen konstaterar att pandemin har inneburit att planerat utvecklingsarbete inom flera områden har fått stå tillbaka. Det gäller till exempel insatser inom inköpsområdet. Revisionens granskning av inköp under coronapandemin visar att rutiner saknas för att skyndsamt kvalitetssäkra beslut av mer strategisk art inom inköpsområdet utifrån ett förvaltningsövergripande perspektiv. Vidare saknas en plan för att hantera nämndens uppskjutna upphandlingar för att säkerställa att otillåtna direktupphandlingar inte sker. Eftersom utvecklingsarbetet på inköpsområdet har fått anstå i många år är det angeläget att detta arbete ges hög prioritet framöver.

Revisionen har granskat nämndens ekonomistyrning. De opreciserade besparingarna som var inarbetade i budget för 2020 har inte genomförts. Trots detta är nämndens resultat för året positivt. Detta beror främst på ökat generellt statsbidrag och ett riktat statsbidrag för tillgänglighet som inte var budgeterade. Att sparbetingen inte kunnat realiseras innebär en risk för en ansträngd ekonomi även kommande år. Revisionen bedömer därför att det krävs ytterligare kostnadsreducerande åtgärder för att nå en ekonomi i balans kommande år.

Revisionen har granskat processer, rutiner och intern kontroll vad gäller e-tjänsten Vårdfaktura och den sammantagna bedömningen i granskningen är att hälso- och sjukvårdsnämnden inte har tillräckliga processer och rutiner för att säkerställa god intern kontroll av e-tjänsten Vårdfaktura.

I revisionens granskning av planering och dimensionering av ST-läkare framgår att planering och dimensionering behöver stärkas på flera punkter för att behovet av specialistutbildade läkare ska kunna tillgodoses både på kort och lång sikt.

Revisionens bedömning efter granskning av utvecklingen av digifysisk vård, med fokus på primärvården är att regionens strategier inte ger en tydlig inriktning och ansvarsfördelning för arbetet med digitaliseringen och att kravställning och uppföljning av vårdavtalen behöver utvecklas.

Ett antal förbättringsområden har identifierats i granskningen av samverkan mellan regionen och några kommuner vid utskrivning av personer från sluten vård. Granskningen visar bland annat att tillräcklig uppföljning inte sker och att det inte finns någon uppföljningsplan.

Granskningar under året visar enligt revisionens bedömning att nämndens interna styrning och kontroll fortsatt behöver stärkas.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

2021-03-31

Diarienummer
RK 2020-0019

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisionsberättelse för vårdens kunskapsstyrningsnämnd år 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat vårdens kunskapsstyrningsnämnds verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2020.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och att återredovisning sker till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och förskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för vårdens kunskapsstyrningsnämnd. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer att vårdens kunskapsstyrningsnämnd behöver stärka kontrollen över den verksamhet som hälso- och sjukvårdsnämnden bedriver på nämndens uppdrag och de tjänster nämnden betalar för.

Vi bedömer sammantaget att vårdens kunskapsstyrningsnämnd i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, men att det från ekonomisk synpunkt inte går att bedöma nämndens ansvar. Vi bedömer att nämndens interna styrning och kontroll inte är helt tillräcklig. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för vårdens kunskapsstyrningsnämnd samt dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson | Hans Peters | Lena Cronvall Morén

Lena Samuelsson | Jan-Erik Nyberg | Leni Björklund

Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att nämndens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämndens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

De förtroendevalda revisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämndens ekonomi har under året inte påverkats av den pågående coronapandemin. Årets resultat uppgår till 1 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 0 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har haft en mindre påverkan på nämndens möjligheter att uppnå fullmäktiges mål. Enligt nämnden har alla mål kunnat mätas och det verksamhetsmässiga resultatet har i huvudsak uppnåtts. Till exempel har delmålet ”Säker vård” inte uppfyllts.

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet bedöms, utifrån genomförd granskning, sammantaget ha uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Nämndens arbete har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin.

Nämnden köper förvaltningsstöd av hälso- och sjukvårdsnämnden. Revisionen bedömer att VKN utifrån den rapportering som lämnas av förvaltningen inte har möjlighet att följa upp att de endast betalar för de tjänster som avser nämndens verksamhet. Redovisningen av intäkterna och kostnaderna ger inte en rättvisande bild av nämndens verksamhet. Revisionen menar därför att VKN bör säkerställa en redovisning av intäkter och kostnader som ger en rättvisande bild av nämndens resultat.

Revisionen har under året granskat hur bland annat VKN[1] styr mot en hållbar läkemedelskedja. Revisionen konstaterar att det är många faktorer som ska vägas ihop och att det sker en ständig utveckling, såväl inom läkemedels effektivitet som miljömässig påverkan av läkemedel. Revisionen menar därför att VKN bör säkerställa att fortbildning gällande läkemedel och miljö fortlöpande ges till all förskrivande personal.

Den interna styrningen och kontrollen bedöms, utifrån genomförd granskning, sammantaget behöva förbättras vad gäller ekonomistyrning och ekonomisk uppföljning.

[1] RK 2020-0021, RK 2020-0003, RK 2020-0002, RK 2020-0016

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

2021-03-31

Diarienummer
RK 2020-0015

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisionsberättelse för patientnämnden år 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat patientnämndens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2020.

Patientnämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och att återredovisning sker till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och förskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas revisionskontorets Årsrapport 2020 för patientnämnden. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att patientnämnden i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att patientnämndens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för patientnämnden samt dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson | Hans Peters | Lena Cronvall Morén

Lena Samuelsson | Jan-Erik Nyberg | Leni Björklund

Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Patientnämnden

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att nämndens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämndens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

De förtroendevalda revisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämndens ekonomi har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Årets resultat uppgår till 1,7 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 0 mnkr. Nämnden har inte haft några merkostnader eller minskade intäkter pga. pandemin. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har haft en mindre påverkan på nämndens möjligheter att uppnå fullmäktiges mål. Enligt nämnden har samtliga mål kunnat mätas trots pandemin. Det verksamhetsmässiga resultatet har i huvudsak uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Nämndens arbete har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Revisionen bedömer att nämnden bör utveckla ekonomistyrningen genom att stärka prognosarbetet så att redovisning av utfall och prognos bättre överensstämmer. Nämnden bedöms i övrigt haft tillräckliga rutiner för nämndens interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning. Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

2021-03-31

Diarienummer
RK 2020-0016

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisionsberättelse för Stockholms läns sjukvårdsområde år 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat Stockholms läns sjukvårdsområdes (SLSO) verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2020.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och att återredovisning sker till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och förskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets årsrapport 2020 för SLSO. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att nämndens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för nämnden samt dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson
Hans Peters
Lena Cronvall Morén
Lena Samuelsson
Jan-Erik Nyberg
Leni Björklund
Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Stockholms läns sjukvårdsområde

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att nämndens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämndens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

De förtroendevalda revisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämndens ekonomi har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Enligt beslut i fullmäktige undantas nämndens merkostnader och minskade intäkter avseende coronapandemin vid resultatbedömningen. Nämndens merkostnader och minskade intäkter under 2020 uppgår till 173 mnkr. Nämnden har för 2020 beviljats statsbidrag för täckning av merkostnader till följd av coronapandemin på 146 mnkr.

Årets resultat uppgår till 229 mnkr. Nämndens resultat justerat för nettoeffekten av statsbidrag och merkostnader/minskade intäkter för coronapandemin uppgår till 256 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 220 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har haft en stor påverkan på nämndens möjligheter att uppnå vissa av fullmäktiges mål. Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att nämnden ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse.

Nämnden har i verksamhetsberättelsen inte kommenterat att något mål sammantaget inte kunnat mätas. Fullmäktiges mål har uppnåtts när det gäller ”Region Stockholms klimatpåverkan ska minska”, ”Region Stockholms miljöpåverkan ska minska, ”Samhällsviktiga funktioner upprätthålls vid extraordinära händelser och klimatförändringar”, ”Kärnverksamheten ska prioriteras”, ”Social hållbarhet” och målet om ”Hög innovations- och digitaliseringsgrad”. Fullmäktiges mål om ”Systematisk kompetensförsörjning” har inte uppnåtts vilket förklaras av pandemirelaterade orsaker.

De nämndspecifika målen ”Vård i rätt tid”, ”Säker vård”, ”Effektiv vård”, ”Stärkt folkhälsa” och ”Vård med patienten i fokus” har enligt anvisningar uppnåtts. Målet ses som uppnått när utfallet innebär att hälften eller fler av indikatorerna är uppfyllda.

Det ekonomiska resultatet bedöms ha uppnåtts medan det verksamhetsmässiga resultatet, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, i huvudsak bedöms ha uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Nämndens arbete har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Revisionen bedömer att nämnden och regionen som helhet, liksom övriga regioner, inte har haft en tillräcklig beredskap för en så omfattande och i tid utdragen kris. Det har inneburit att samtidigt som det operativa krisarbetet pågått har verksamheten delvis fått skapa nya rutiner och arbetssätt för hanteringen av det i tid utdragna krisläget.

Revisionen bedömer att SLSO:s ledning efter hand löst de utmaningar pandemin inneburit för den egna verksamheten och även de uppdrag de fått att hantera för regionen i stort, bland annat Team för smittspårning och övertagandet av Älvsjö sjukhus. Parallellt med de tillkommande uppdragen har SLSO:s ordinarie verksamhet till stora delar pågått som normalt vilket ställt stora krav på en fungerande organisation även i förhöjda beredskapslägen.

Revisionen bedömer att nämnden bör uppdatera den lokala kris- och katastrofmedicinska planen med erfarenheter från både tidigare kriser och pandemin. SLSO bör även, tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden, fortsatt bidra till att tydliggöra SLSO:s roll i krisarbetet för att t.ex. förenkla vid kommande eventuellt behov av att samordna all primärvård i länet. Den överenskommelse som planeras med hälso- och sjukvårdsnämnden om att SLSO ska få ansvar för att stödja de vårdcentraler som har i uppdrag att samordna samverkan i sin kommun eller stadsdel, bör underlätta för detta.

I revisionens granskning av hanteringen av coronapandemin framkommer därtill att nämnden behöver säkerställa att de beslutsrätter vid en kris som delegerats på förhand och redovisas i olika planer även framgår i delegationsordningen, för att öka tydligheten i ansvar och befogenheter.

Revisionen bedömer att nämnden, utöver de rekommendationer som lyfts i den särskilda granskningen av hanteringen av pandemin, även bör utveckla den interna kontrollen i inköpsprocessen. Revisionen har vid granskning uppmärksammat att denna behöver stärkas när det gäller kontroll av att fakturering sker i enlighet med överenskomna villkor och att kontroller görs av kostnaderna i samband med godkännande och attest.

Revisionen har under året även granskat nämndens arbete med hållbar läkemedelskedja och gör bedömningen att SLSO, för att bättre kunna ge verksamheterna stöd i miljöarbetet, bör följa upp och återkoppla erfarenheter gällande handlingsplaner och rutiner som rör miljö.

Nämnden bedöms sammantaget, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för nämndens interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

2021-03-31

Diarienummer
RK 2020–0013

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisionsberättelse för Karolinska universitetssjukhuset år 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat Karolinska universitetssjukhusets verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2020.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och att återredovisning sker till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och förskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för Karolinska universitetssjukhuset. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen sammantaget har förbättrats på flera punkter. Nämnden behöver säkerställa att arbetet med att förbättra produktions- och ekonomistyrningen leder till ekonomi i balans på sikt. Vidare återstår det för nämnden att se till att rutiner för inköp och upphandling efterlevs.

Vi bedömer sammantaget att nämnden för Karolinska universitetssjukhusets i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi konstaterar att sjukhuset har vårdat många covid-patienter och samtidigt till stor del kunnat utföra det ordinarie produktionsuppdraget. Vissa verksamhetsmål har dock inte uppfyllts eller inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att nämndens interna styrning och kontroll inte är helt tillräcklig. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för nämnden och dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson | Hans Peters | Lena Cronvall Morén

Lena Samuelsson | Jan-Erik Nyberg | Leni Björklund

Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

Diarienummer
RK 2020–0013

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Uttalande om tillämpningen av transparenslagen år 2020 avseende laboratorieverksamheten vid Karolinska universitetssjukhuset

Enligt Lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (transparenslagen), ska regionens revisorer för varje räkenskapsår översiktligt granska om redovisningen har fullgjorts i enlighet med bestämmelserna i denna lag samt upprätta en rapport över granskningen.

Lagens intention är att säkerställa tillgången till ekonomisk information för att motverka konkurrensbegränsningar. Regionstyrelsen ansvarar för att denna redovisningsskyldighet fullgörs.

Regionstyrelsens förvaltning har gjort tolkningen att bl.a. laboratorieverksamheten inom Karolinska universitetssjukhuset kan vara berörd av uppgiftsskyldigheten och har därför i anvisningar uppdragit åt sjukhuset att upprätta en särskild resultaträkning för laboratorieverksamheten. Redovisningen ska finnas tillgänglig vid sjukhuset och vara offentlig handling.

Revisorerna ansvarar för att översiktligt granska om redovisningen har fullgjorts i enlighet med bestämmelserna i lagen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Då föreskrifter om hur redovisningen ska fullgöras efter femton år ännu inte meddelats konstaterar revisorerna att det inte finns tillräcklig vägledning för att bedöma om redovisningen har fullgjorts på avsett vis.

Revisorerna gör därför ingen bedömning, men konstaterar att årsbokslutet med resultaträkning för Karolinska universitetslaboratoriet innehåller uppgifter som i allt väsentligt gör att den bör kunna betraktas som transparent. Bland annat framgår uppgifter om laboratoriedivisionens andel av de sjukhusgemensamma kostnaderna.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson Hans Peters Lena Cronvall Morén

Lena Samuelsson Jan-Erik Nyberg Leni Björklund Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Karolinska universitetssjukhuset

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att revisionsansvaret för nämnden för Karolinska universitetssjukhuset i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämndens verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

De förtroendevalda revisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Karolinska universitetssjukhusets ekonomi har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Enligt beslut i fullmäktige undantas styrelsens merkostnader avseende coronapandemin vid resultatbedömningen. Nämndens merkostnader under 2020 uppgår till 1 843 mnkr. Nämnden har för 2020 erhållit statsbidrag på sammanlagt 1 645 mnkr som till stor del täcker merkostnader till följd av coronapandemin.

Årets resultat uppgår till 73 mnkr. Nämndens resultat justerat för nettoeffekten av statsbidrag och merkostnader för coronapandemin uppgår till 262 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 53 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts för 2020. Eftersom ekonomin varit starkt påverkat av coronapandemin är det svårt att bedöma om nämnden har nått en anpassad kostnadsökningstakt som gör det möjligt att upprätthålla en ekonomi i balans på sikt.

Nämnden har minskade intäkter p.g.a. coronapandemin som framför allt hänför sig till utomlänsvård som inte har kunnat utföras. Detta intäktsbortfall har dock inte inkluderats i det justerade resultatet eftersom det kompenseras av ökade intäkter för laboratorietjänster (tester för covid-smitta) samt av ökade intäkter för såld vård inom regionen.

Coronapandemin har haft en stor påverkan på sjukhusets verksamhet som tidvis har fått ställas om till vård av covidsjuka, vilket påverkat den ordinarie vården. Nämndens möjligheter att uppnå vissa av fullmäktiges mål har därmed påverkats. Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att nämnden ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse.

Enligt nämnden saknades i samband med verksamhetsberättelsens framtagande tillgängliga resultat för indikatorerna; *genomsnittligt aktuellt kvalitetsindex* (knutet till målet om säker vård), *kostnad per DRG-poäng* (mått för diagnosrelaterade till grupper) samt *hög effektivitet i vården* (båda indikatorerna hör till effektiv vård). Nämnden ska uppnå sammanlagt elva mål. Av dessa är det tre mål som inte helt uppnåtts.

Det gäller målen *Region Stockholm – attraktiv arbetsgivare, vård i rätt tid samt säker vård.* Målet om attraktiv arbetsgivare samt målet om vård i rätt tid har påverkats av pandemin.

Sjukhuset har haft en hög produktion under året och uppnått 105,7 procent av sitt produktionsuppdrag. Den högre produktionen förklaras av att sjukhuset vårdat många covid-patienter och samtidigt till stor del kunnat utföra det ordinarie produktionsuppdraget. Samtliga uppdrag som sjukhuset fått har avrapporterats under året.

Det ekonomiska resultatet bedöms ha uppnåtts medan det verksamhetsmässiga resultatet, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, i huvudsak bedöms ha uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Nämndens arbete har under året påverkats i hög omfattning av den pågående coronapandemin. Den planerade vårdproduktionen har i stor utsträckning fått ställas om till vård av covid-patienter och arbetsbelastningen har varit hög inom många av sjukhusets verksamheter. Revisionen bedömer att nämnden och regionen som helhet, liksom övriga regioner, inte har haft en tillräcklig beredskap för en så omfattande och i tid utdragen kris. Det har inneburit att samtidigt som det operativa krisarbetet pågått har verksamheten delvis fått skapa nya rutiner och arbetssätt för hanteringen av det i tid utdragna krisläget.

Revisionen bedömer samtidigt att Karolinskas ledning, genom att ta fram en planering för olika scenarier avseende vårdbehov och sedan på ett handlings-kraftigt och flexibelt sätt agera utifrån detta, har säkerställt att sjukhuset har kunnat hantera ett mycket stort flöde av patienter.

Även under en kris behöver transparens och insyn i kris- och katastrofmedicinskt arbetet säkerställas för att medborgare och andra intressenter ska ha möjlighet att ta del av beslut och eventuellt laglighetspröva dem. Nämnden har löpande informerats av sjukhusledningen om hanteringen av pandemin. Merparten av informationen har dock förmedlats på informella vägar. Revisionen konstaterar att det inte är möjligt att bedöma om den information som nämnden på olika sätt haft tillgång till som underlag för sin styrning av verksamheten har varit tillräcklig. Nämnden bör därför själv göra en sådan utvärdering och sedan göra en bedömning av vilka rutiner som behövs för att säkerställa tillräckliga beslutsunderlag i en framtida krissituation.

I det fortsatta arbetet med att utveckla nämndens krisberedskap bör nämnden bl.a. säkerställa att olika styrdokument för krisberedskap överensstämmer. Nämnden bör vidare se till att den får återrapportering om hur arbetet med att åtgärda de brister som framkommit i klimat-, risk- och sårbarhetsanalysen fortskrider samt säkerställa att information når regionstyrelsen om de åtgärder som behöver vidtas på regional nivå.

Revisionen bedömer sammantaget att sjukhusets styrning av produktion och ekonomi har förbättrats på flera punkter under 2020 och att sjukhuset har tagit steg mot en mer sammanhållen produktions- och ekonomistyrning. Revisionen bedömer samtidigt att styrmodellen med en tydlig decentralisering av ansvaret till budgetansvariga chefer långt ut i organisationen innebär en risk om besparingsåtgärder inte följs upp genom hela organisationen. Karolinska behöver säkerställa att arbetet med att förbättra produktions- och ekonomistyrningen leder till ekonomi i balans på sikt.

Revisonen har också granskat inköp och upphandling och konstaterar att Karolinska successivt har stärkt sina rutiner, men att det fortfarande återstår ett arbete för sjukhuset när det gäller att säkerställa att rutiner efterlevs. Revisionen bedömer att Karolinskas interna kontroll vid leverantörsfakturahantering samt direktupphandling ännu inte är helt tillräcklig.

Revisionen bedömer, utifrån genomförd granskning och de förutsättningar som pandemin inneburit, att den interna styrningen och kontrollen sammantaget har förbättrats på flera punkter samtidigt som granskningarna även visar att det återstår brister som nämnden behöver åtgärda.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

2021-03-31

Diarienummer
RK 2020-0010

Årsstämman i Södersjukhuset AB
Org nr 556595–7403

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för Södersjukhuset AB år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat Södersjukhuset AB:s verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för Södersjukhuset AB. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att Södersjukhuset AB i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson | Hans Peters | Lena Cronvall Morén

Lena Samuelsson | Jan-Erik Nyberg | Leni Björklund

Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Södersjukhuset AB, org. nr 556597-7403

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Södersjukhuset AB för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Södersjukhuset ABs finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Södersjukhuset AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Södersjukhuset AB för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Södersjukhuset AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.
Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 31 mars 2021

KPMG AB

Tomas Mathiesen
Auktoriserad revisor

Södersjukhuset AB

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens bolag har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att styrelsens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte styrelsens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Lekmannarevisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Södersjukhusets ekonomi har under året i stor utsträckning påverkats av den pågående coronapandemin. Enligt beslut i fullmäktige undantas sjukhusets merkostnader avseende coronapandemin vid resultatbedömningen. Sjukhusets merkostnader under 2020 uppgår till 236 mnkr. Sjukhuset har för 2020 erhållit statsbidrag på sammanlagt 205 mnkr som till stor del täcker merkostnader till följd av coronapandemin.

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 67 mnkr. Sjukhusets resultat justerat för nettoeffekten av statsbidrag och merkostnader för coronapandemin uppgår till 98 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 9 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har haft en stor påverkan på sjukhusets verksamhet som tidvis har fått ställas om till vård av covidsjuka, vilket påverkat den ordinarie vården. Styrelsens möjligheter att uppnå vissa av fullmäktiges mål har därmed påverkats. Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att styrelsen ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse.

Styrelsen för Södersjukhuset har i verksamhetsberättelsen kommenterat att sammanlagt sex av fullmäktige beslutade indikatorer inte gått att mäta, varav fem hör till målet *attraktiv arbetsgivare* och har koppling till den årliga medarbetarundersökningen som gjordes i enklare former under 2020 p.g.a. pandemin.

De verksamhets- och nämndspecifika målen har gått att mäta. Sjukhuset uppfyller 10 (15) verksamhets- och nämndspecifika mål, 2 (15) är delvis uppfyllda, 1 (15) är inte uppfylld och 2 (15) går inte att bedöma. Det mål som inte uppnås är det nämndspecifika målet om tillgänglighet, vars utfall är starkt påverkat av pandemin, både när det gäller väntetiderna till akuten, specialistläkare och behandling.

Sjukhusets möjlighet att producera i enlighet med sjukhusavtalet har varit begränsad till följd av pandemin. Sjukhusets produktion har avvikit negativt från beslutade nivåer enligt sjukhusavtalet både när det gäller slutenvårdstillfällen och öppenvårdsbesöken. Pandemin har också påverkat sjukhusets arbete med mätning av kvalitet inom vården, genom att inte alla kvalitetsindikatorer har kunnat mätas.

Det ekonomiska resultatet bedöms ha uppnåtts medan det verksamhetsmässiga resultatet, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, i huvudsak bedöms ha uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Styrelsens arbete har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Styrelsen har i protokoll noterat att inrättandet av regional särskild sjukvårdsledning (RSSL) vid hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) har inneburit en central styrningen av sjukhuset där styrelsen inte har kunnat påverka. Vare sig HSN eller RSSL har rätt att förändra en nämnds eller bolags ansvar och uppgifter; enbart fullmäktige har den beslutanderätten. Det innebär att styrelsen under 2020 har haft ansvaret för bolagets interna styrning och kontroll. Revisionen har rekommenderat HSN och regionstyrelsen att tydliggöra beslutsstrukturen för, och kommunicera en gemensam bild av, ansvar och befogenheter i händelse av en kris.

Revisionen bedömer att den interna styrningen av sjukhuset har följt det vanliga linjeansvaret, men utifrån ett förändrat uppdrag. Styrelsen har kontinuerligt informerats om arbetet med pandemin och i övrigt följt upp verksamheten som under ett normalår. Revisionen bedömer vidare att sjukhuset bör säkerställa att de lokala styrdokumenten för investeringsprocessen överensstämmer med regionens övergripande styrdokument. Vidare bör sjukhuset utse en formellt ansvarig för arbetet med att kvalitetssäkra de väntetidsuppgifter sjukhuset lämnar vidare till regionen. Revisionen har också granskat sjukhusets uppföljning av ingångna avtal och ser tydliga behov av förbättringar av styrningen inom detta område. Styrelsen bör säkerställa följsamheten till de centrala riktlinjerna för inköp genom att bygga upp en systematisk och aktiv avtalsuppföljning.

Styrelsen bedöms på en övergripande nivå, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för bolagets interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

2021-03-31

Diarienummer
RK 2020-0006

Årsstämman i Danderyds Sjukhus AB
Org nr 556575–6169

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för Danderyds Sjukhus AB år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat Danderyds Sjukhus AB:s verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för Danderyds Sjukhus AB. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att Danderyds Sjukhus AB i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson | Hans Peters | Lena Cronvall Morén

Lena Samuelsson | Jan-Erik Nyberg | Leni Björklund

Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Danderyds Sjukhus AB, org.nr 556575-6169

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Danderyds Sjukhus AB för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Danderyds Sjukhus ABs finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Danderyds Sjukhus AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Danderyds Sjukhus AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Danderyds Sjukhus AB för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Danderyds Sjukhus AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Västerås den 31 mars 2021

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Anders Rabb
Auktoriserad revisor

Danderyds Sjukhus AB

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens bolag har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att styrelsens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte styrelsens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Lekmannarevisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Danderyds sjukhus ekonomi har under året i stor utsträckning påverkats av den pågående coronapandemin. Enligt beslut i fullmäktige undantas sjukhusets merkostnader avseende coronapandemin vid resultatbedömningen. Sjukhusets merkostnader under 2020 uppgår till 312 mnkr. Sjukhuset har för 2020 erhållit statsbidrag på sammanlagt 266 mnkr som till stor del täcker merkostnader till följd av coronapandemin.

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 19 mnkr. Sjukhusets resultat justerat för nettoeffekten av statsbidrag och merkostnader uppgår till 65 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 8 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har haft en stor påverkan på sjukhusets verksamhet som tidvis har fått ställas om till vård av covidsjuka, vilket påverkat den ordinarie vården. Styrelsens möjligheter att uppnå vissa av fullmäktiges mål har därmed påverkats. Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att styrelsen ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse.

Styrelsen för Danderyds sjukhus har i verksamhetsberättelsen kommenterat att sammanlagt åtta av fullmäktige beslutade indikatorer inte gått att mäta, varav fem hör till målet *attraktiv arbetsgivare* och har koppling till den årliga medarbetarundersökningen som gjordes i enklare former under 2020 p.g.a. pandemin.

De verksamhets- och nämndspecifika målen har gått att mäta oaktat de ovannämnda indikatorerna. Sjukhuset uppfyller 8 (15) verksamhets- och nämndspecifika mål, 4 (15) är delvis uppfyllda, 3 (15) är inte uppfyllda. De mål som inte uppnås är de nämndspecifika målen för tillgänglighet och effektiv vård, samt målet om en attraktiv arbetsgivare. Dessa är starkt påverkade av pandemin, både när det gäller väntetiderna till akuten, specialistläkare och behandling, men även sjukfrånvaron bland vårdanställda.

Styrelsens möjlighet att producera i enlighet med sjukhusavtalet har varit begränsad till följd av pandemin. Sjukhusets produktion har avvikit negativt från beslutade nivåer enligt sjukhusavtalet både när det gäller slutenvårdstillfällen och öppenvårdsbesöken. Trots pandemin har sjukhuset uppnått 75 procent av de sjukhusspecifika kvalitetsindikatorerna.

Det ekonomiska resultatet bedöms ha uppnåtts medan det verksamhetsmässiga resultatet, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, i huvudsak bedöms ha uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Styrelsens arbete har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Styrelsen har i protokoll noterat att inrättandet av regional särskild sjukvårdsledning (RSSL) vid hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) har inneburit en central styrningen av sjukhuset där styrelsen inte har kunnat påverka. Vare sig HSN eller RSSL har rätt att förändra en nämnds eller bolags ansvar och uppgifter; enbart fullmäktige har den beslutanderätten. Det innebär att styrelsen under 2020 har haft ansvaret för bolagets interna styrning och kontroll. Revisionen har rekommenderat HSN och regionstyrelsen att tydliggöra beslutsstrukturen för, och kommunicera en gemensam bild av, ansvar och befogenheter i händelse av en kris.

Revisionen bedömer att den interna styrningen av sjukhuset har följt det vanliga linjeansvaret, men utifrån ett förändrat uppdrag. Styrelsen har kontinuerligt informerats om arbetet med pandemin och i övrigt följt upp verksamheten som under ett normalår. Revisionen bedömer vidare att den interna kontrollen avseende beslutsunderlag till investeringsärenden samt underlag som styrker ledningsnära kostnader och representation kan förbättras.

Revisionen bedömer att sjukhuset kan förbättra rutinerna för samverkan med länets kommuner vid utskrivning av patienter från sluten hälso- och sjukvård genom att de preliminära utskrivningsdatumen omprövas löpande och med så lång framförhållning som möjligt. Vidare behöver även formerna för avvikelsehantering i samverkansprocessen utvecklas för att säkerställa att de strukturella problem som finns fångas upp och kan åtgärdas.

Styrelsen bedöms på en övergripande nivå, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för bolagets interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

2021-03-31

Diarienummer
RK 2020-0011

Årsstämman i Södertälje Sjukhus AB
Org nr 556775-9922

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för Södertälje Sjukhus AB år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat Södertälje Sjukhus AB:s verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för Södertälje Sjukhus AB. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson
Hans Peters
Lena Cronvall Morén

Lena Samuelsson
Jan-Erik Nyberg
Leni Björklund

Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Södertälje Sjukhus AB, org.nr 556775-9922

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Södertälje Sjukhus AB för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Södertälje Sjukhus ABs finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Södertälje Sjukhus AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Södertälje Sjukhus AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Södertälje Sjukhus AB för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Södertälje Sjukhus AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Västerås den 31 mars 2021

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Anders Rabb
Auktoriserad revisor

Södertälje Sjukhus AB

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens bolag har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att styrelsens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte sjukhusets ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Lekmannarevisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Sjukhusets ekonomi har under året i stor utsträckning påverkats av den pågående coronapandemin. Enligt beslut i fullmäktige undantas sjukhusets merkostnader och minskade intäkter avseende coronapandemin vid resultatbedömningen. Sjukhusets merkostnader under 2020 uppgår till 92,7 mnkr. Bolaget har för 2020 till stor del kompenserats genom statsbidrag för täckning av merkostnader till följd av coronapandemin på 78,6 mkr.

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 94,9 mnkr. Sjukhusets resultat justerat för nettoeffekten av statsbidrag och merkostnader för coronapandemin uppgår till 109 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 2 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har haft en stor påverkan på sjukhusets verksamhet som tidvis har fått ställas om till vård av covidsjuka, vilket påverkat den ordinarie vården. Styrelsens möjligheter att uppnå vissa av fullmäktiges mål har därmed påverkats. Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att styrelsen ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse.

Styrelsen för Södertälje Sjukhus AB har i verksamhetsberättelsen kommenterat att indikatorerna *genomsnittligt aktuellt kvalitetsindex för akutsjukhusen*, *kostnad per DRG-poäng* (hör till målet effektiv vård), *hög effektivitet i vården* samt målen som är kopplade till medarbetarenkäten inte kunnat mätas.

För de mål som gått att mäta har målen uppnåtts, förutom när det gäller målen *vård i rätt tid*, *Region Stockholms klimatpåverkan ska minska* samt *Region Stockholm - attraktiv arbetsgivare*. Pandemin är den främsta anledningen till att målen vård i rätt tid samt attraktiv arbetsgivare inte nås.

Sjukhusets möjlighet att producera i enlighet med sjukhusavtalet har varit begränsad till följd av pandemin. Vårdproduktionen har under året varit lägre än budget, både när det gäller sluten- och öppenvård. Detta beror främst på pandemin. Det verksamhetsmässiga resultatet i övrigt, med undantag för de delar som inte kan mätas på grund av coronapandemin, har i huvudsak uppnåtts.

Det ekonomiska resultatet bedöms ha uppnåtts medan det verksamhetsmässiga resultatet, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, i huvudsak bedöms ha uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Styrelsens arbete har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Styrelsen har i protokoll noterat att inrättandet av regional särskild sjukvårdsledning (RSSL) vid hälso- och sjukvårdsnämnden har inneburit en central styrningen av sjukhuset där styrelsen inte har kunnat påverka. Vare sig hälso- och sjukvårdsnämnden eller RSSL har rätt att förändra en nämnds eller bolags ansvar och uppgifter; enbart fullmäktige har den beslutanderätten. Det innebär att styrelsen under 2020 har haft ansvaret för bolagets interna styrning och kontroll. Revisionen har rekommenderat hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen att tydliggöra beslutsstrukturen för, och kommunicera en gemensam bild av, ansvar och befogenheter i händelse av en kris.

Revisionen bedömer att den interna styrningen av sjukhuset har följt det vanliga linjeansvaret, men utifrån ett förändrat uppdrag. Styrelsen har kontinuerligt informerats om arbetet med pandemin och i övrigt följt upp verksamheten som under ett normalår. Revisionen har även granskat sjukhusets arbete med innovationer samt kvalitetsindikatorer utan väsentliga iakttagelser.

Styrelsen bedöms på en övergripande nivå, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för bolagets interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning. Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Region Stockholm

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

2020-03-31

Diarienummer
RK 2020-0012

Årsstämman i S:t Eriks Ögonsjukhus AB
Org nr 556574-3589

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för S:t Eriks Ögonsjukhus AB AB år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat S:t Eriks Ögonsjukhus AB:s verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för S:t Eriks Ögonsjukhus AB. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson | Hans Peters | Lena Cronvall Morén

Lena Samuelsson | Jan-Erik Nyberg | Leni Björklund

Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i S:t Eriks Ögonsjukhus AB, org.nr 556574–3589

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för S:t Eriks Ögonsjukhus AB för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av S:t Eriks Ögonsjukhus AB:s finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till S:t Eriks Ögonsjukhus AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av S:t Eriks Ögonsjukhus AB för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till S:t Eriks Ögonsjukhus AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den dag som framgår av vår digitala underskrift

Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

S:t Eriks Ögonsjukhus AB

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens bolag har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att styrelsens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte styrelsens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Lekmannarevisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Styrelsens ekonomi har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Enligt beslut i fullmäktige undantas styrelsens merkostnader och minskade intäkter avseende coronapandemin vid resultatbedömningen. Styrelsens merkostnader och minskade intäkter under 2020 uppgår till 42,4 mnkr. Styrelsen har för 2020 erhållit statsbidrag på 0,7 mnkr för merkostnader till följd av coronapandemin.

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 10,0 mnkr .Styrelsens resultat justerat för nettoeffekten av statsbidrag och merkostnader uppgår till 51,7 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 3,0 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har haft en mindre påverkan på styrelsens möjligheter att uppnå fullmäktiges mål. Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att styrelsen ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse.

Styrelsen för S:t Eriks Ögonsjukhus AB har i verksamhetsberättelsen kommenterat att sammanlagt sex av fullmäktige beslutade indikatorer inte gått att mäta p.g.a coronapandemin varav fem hör till målet *Attraktiv arbetsgivare*. De verksamhetspecifika och nämndspecifika målen har gått att mäta och samtliga uppnås.

Det ekonomiska resultatet bedöms ha uppnåtts. Medan det verksamhetsmässiga resultatet bedöms, med undantag för de delar som inte kan mätas på grund av coronapandemin, i huvudsak ha uppnåtts. Sjukhuset har fått anpassa produktionen till coronapandemin vilket inneburit att produktionen avvikit negativt från beslutade nivåer enligt sjukhusavtalet när det gäller både öppenvårdsbesök och slutenvårdstillfällen.

Intern styrning och kontroll

Styrelsens arbete har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Styrelsen bedöms ha tillräckliga rutiner för bolagets interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

2021-03-31

Diarienummer
RK 2020–0007

Årsstämman i Folktandvården i Stockholms län AB
Org.nr 556574–3597

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för Folktandvården i Stockholms län AB år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat Folktandvårdens i Stockholms län AB:s verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för Folktandvården i Stockholms län AB. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Det verksamhetsmässiga resultatet har dock inte uppnåtts fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson
Hans Peters
Lena Cronvall Morén
Lena Samuelsson
Jan-Erik Nyberg
Leni Björklund
Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Building a better working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Folktandvården Stockholms län AB, org.nr 556574-3597

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Folktandvården Stockholms län AB för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Folktandvården Stockholms län ABs finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Folktandvården Stockholms län AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Building a better working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Folktandvården Stockholms län AB för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Folktandvården Stockholms län AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 30 mars 2021

Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Folktandvården i Stockholms län AB

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens bolag har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att styrelsens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte styrelsens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Lekmannarevisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Styrelsens ekonomi har under året påverkats i större utsträckning av den pågående coronapandemin. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 113 mnkr, vilket är detsamma som fullmäktiges resultatkrav.

Enligt beslut i fullmäktige[1] undantas styrelsens merkostnader och minskade intäkter avseende coronapandemin vid resultatbedömningen. Styrelsens merkostnader och minskade intäkter under 2020 uppgår till 218 mnkr. Styrelsens resultat justerat för nettoeffekten av merkostnader och minskade intäkter uppgår till 309 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Revisionen konstaterar att pandemin också haft effekt på styrelsens möjlighet att uppnå det verksamhetsmässiga resultatet, som inte helt uppnåtts. Folktandvården uppnår fullmäktiges mål om andelen 19-åringar med kariesfria sidytor, men inte avtalsmässiga krav kopplade till kariespreventionsprogrammet. Bolaget har inte uppnått sina egna mål om antal behandlade vuxna.

Intern styrning och kontroll

Styrelsens arbete har under året påverkats i större utsträckning av den pågående coronapandemin. Revisionen konstaterar att Folktandvården har vidtagit åtgärder i syfte att reducera kostnader samt anpassa produktionen efter tillgång på skyddsutrustning och andra restriktioner under coronapandemin. Styrelsen bedöms på en övergripande nivå, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för bolagets interna styrning och kontroll.

[1] RS 2020–0054. De bolag som beslutet gäller är SÖS, DS, STS, S:t Erik, FTV, AISAB, Stockholm Care, MediCarrier och SL.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

2021-03-31

Diarienummer
RK 2020-0005

Årsstämman i Ambulanssjukvården i Storstockholm AB
Org nr 556461-6695

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för Ambulanssjukvården i Storstockholm AB år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat Ambulanssjukvården i Storstockholm AB:s verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för Ambulanssjukvården i Storstockholm AB. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson | Hans Peters | Lena Cronvall Morén

Lena Samuelsson | Jan-Erik Nyberg | Leni Björklund

Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Building a better working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, org.nr 556461-6695

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Ambulanssjukvården i Storstockholm AB för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Ambulanssjukvården i Storstockholm AB:s finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Ambulanssjukvården i Storstockholm AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Building a better working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Ambulanssjukvården i Storstockholm AB för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Ambulanssjukvården i Storstockholm AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 31 mars 2021

Ernst & Young AB

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB)

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens bolag har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att styrelsens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte styrelsens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Lekmannarevisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Styrelsens ekonomi har under året i stor utsträckning påverkats av den pågående coronapandemin. Enligt beslut i fullmäktige undantas styrelsens merkostnader och minskade intäkter avseende coronapandemin vid resultatbedömningen. Styrelsens merkostnader och minskade intäkter under 2020 uppgår till 46 mnkr. Enligt överenskommelse med hälso- och sjukvårdsförvaltningen har bolaget dock löpande fakturerat uppkomna merkostnader direkt till förvaltningen vilket innebär att bolagets resultat inte påverkats och ett sådant undantag behöver därför inte göras.

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 30,5 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 12 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har även haft påverkan på styrelsens möjligheter att uppnå fullmäktiges mål. Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att styrelsen ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse.

Tolv av de totalt 24 indikatorer som mäter fullmäktiges mål uppnått sitt målvärde medan fyra inte har gjort det. Resterade åtta indikatorer har inte kunnat mätas. Bolaget har under pandemin prioriterat arbetet med målet Vård i rätt tid och indikatorn hög tillgänglighet på ambulans vilket uppnås.

Det ekonomiska resultatet bedöms ha uppnåtts medan det verksamhetsmässiga resultatet, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, i huvudsak bedöms ha uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Styrelsens arbete har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Styrelsen har prioriterat sitt uppdrag inom den prehospitala vården och målet om att ha en hög tillgänglighet till ambulans. Revisionen bedömer att styrelsen bör reglera överenskommelsen, att merkostnader som uppstått till följd av pandemin ska ersättas löpande av hälso- och sjukvårdsnämnden, i ett avtal.

Styrelsen bedöms, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för bolagets interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp II

2021-03-31

Diarienummer
RK 2020-0018

Årsstämman i Stockholm Care AB
Org nr 556253-1896

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för Stockholm Care AB år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat Stockholm Care AB:s verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för Stockholm Care AB. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt, och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig. Riskerna och konsekvenserna för framförallt Tobiasregistret har dock inte beaktats av styrelsen på ett tillräckligt sätt inför fullmäktiges beslut om förslag till framtida organisation för bolaget.

Stockholm 2021-03-31, *digital signering*

Hans-Erik Salomonsson
Hans Peters
Lena Cronvall Morén

Lena Samuelsson
Jan-Erik Nyberg
Leni Björklund

Tobias Karlsson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Building a better working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Stockholm Care AB, org.nr 556253-1896

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stockholm Care AB för år 2020

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Stockholm Care AB:s finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Stockholm Care AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Building a better working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Stockholm Care AB för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar behandlar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Stockholm Care AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 31 mars 2021

Ernst & Young AB

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Stockholm Care AB

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens bolag har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att styrelsens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte styrelsens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Lekmannarevisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till -7,5 mnkr. Fullmäktige har beslutat att Karolinska universitetssjukhuset per 1 januari 2021 övertar driften av utlandsvården och den fortsatta utvecklingen av regionens tjänsteexport. I och med detta bedömdes det inte längre finnas ett värde i bolagets aktiverade utvecklingsprojekt, varför styrelsen i december beslutade att skriva ned samtliga utvecklingsprojekt. Detta har resulterat i en engångskostnad på 7 mnkr. Resultatet exklusive nedskrivningskostnaden, som är en direkt följd av fullmäktiges beslut, uppgår till -0,5 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 1 mnkr. Detta innebär en avvikelse på -1,5 mnkr (ca 1,8 procent av omsättningen). Resultatkravet är därmed inte uppfyllt.

Fullmäktiges mål är överlag inte direkt tillämpliga för Cares verksamhet genom att vård inte bedrivs i egen regi och att uppdraget inte huvudsaklingen riktas till länets medborgare utan mer indirekt via utlandsverksamheten.

Det ekonomiska resultatet bedöms inte ha uppnåtts medan det verksamhetsmässiga resultatet, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, i huvudsak bedöms ha uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Styrelsens arbete har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin samt fullmäktiges beslut om verksamhetsövergång till Karolinska och avveckling av bolaget.

Revisionen har under året granskat hur regionstyrelsen och Care har berett fullmäktiges beslut om förslag till framtida organisation för vård till utländska patienter och Tobiasregistret. Revisionen bedömer att remisstiden var för kort. Revisionen bedömer vidare, trots den korta tidsfristen, att styrelsen för Care borde beaktat personalens och VD:s tjänsteutlåtande, som baserades på en risk- och konsekvensanalys, i sitt remissyttrande. Att bortse från de riskerna och konsekvenserna kan medföra verksamhetsrisker, framförallt för Tobiasregistret.

Styrelsen bedöms på en övergripande nivå, utöver att riskerna och konsekvenserna för framförallt Tobiasregistret inte har beaktats på ett tillräckligt sätt, haft tillräckliga rutiner för bolagets interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

5

REVISORSGRUPP III

Revisionsberättelser och granskningsrapporter med sammanfattningar från yrkesrevisorernas årsrapporter

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

2021-03-30

Diarienummer
RK 2020-0023

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisionsberättelse för trafiknämnden år 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat trafiknämndens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2020.

Trafiknämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och att återredovisning sker till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och förskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för trafiknämnden inklusive AB Storstockholms lokaltrafik (SL) med dotterbolag. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vår bedömning av trafiknämnden sammanfaller i stora delar med den bedömning vi, som lekmannarevisorer, lämnar i granskningsrapport för SL-koncernen eftersom nämndens respektive styrelsens ansvar till största delen inte kan särskiljas.

Vi konstaterar att nämndens arbete under året har påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Vi noterar att det pågår ett långsiktigt arbete med att utveckla och stärka den interna styrningen och kontrollen inom flera viktiga områden, t.ex. förvaltningen av nämndens anläggningstillgångar. Vi bedömer att det fortsatt finns oklarheter kring hur nämnden tar ansvar för den långsiktiga strategiska styrningen av verksamheten. Vidare behöver styrningen av den långsiktiga ekonomiska utvecklingen stärkas. Vi bedömer liksom tidigare att nämnden inte säkerställt att fullmäktige får en heltäckande bild av tillkommande investeringsbehov. Enligt vår bedömning bör nämnden även utveckla former för redovisning av de risker som finns kopplat till avtal och överenskommelser gällande investeringsobjekten runt Slussen respektive utbyggnaden av tunnelbanan. Samtidigt ser vi behov av att stärka styrningen av utvecklingsinsatser t.ex. gällande säkerhet och informationssäkerhet. Vi bedömer också att trafiknämnden bör stärka sin styrning och kontroll av sjötrafikutskottet och sjötrafikberedningen så att kommunallagens bestämmelser efterlevs.

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Vi bedömer sammantaget att trafiknämnden, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte uppfyllts eller kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att trafiknämndens interna styrning och kontroll inte har varit helt tillräcklig. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för trafiknämnden samt dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2021-03-29, *digital signering*

Anders Lönn

Michael Stjernström

Anders Ödmark

Björn Jansson

Gustav Olofsson

Inger Linge

Jan Holgersson

Region Stockholm

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

2021-03-30

Diarienummer
RK 2020-0023

Årsstämman i AB Storstockholms Lokaltrafik
Org nr 556013-0683
Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för AB Storstockholms lokaltrafik år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat AB Storstockholms lokaltrafiks (SL) verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för trafiknämnden inklusive SL-koncernen. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vår bedömning av SL sammanfaller i stora delar med den bedömning vi, som förtroendevalda revisorer, lämnar i revisionsberättelsen för trafiknämnden eftersom nämndens respektive styrelsens ansvar till största delen inte kan särskiljas.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll inte har varit helt tillräcklig.

Stockholm 2021-03-29, *digital signering*

Anders Lönn | Michael Stjernström | Anders Ödmark

Björn Jansson | Gustav Olofsson | Inger Linge

Jan Holgersson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

DocuSign Envelope ID: B0434922-1B32-4CB3-83C0-206344CD90DB

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Aktiebolaget Storstockholms Lokaltrafik, org. nr 556013-0683

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Aktiebolaget Storstockholms Lokaltrafik för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

DocuSign Envelope ID: B0434922-1B32-4CB3-83C0-206344CD90DB

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Aktiebolaget Storstockholms Lokaltrafik för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.
Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Malmö den 30 mars 2021

KPMG AB

Johan Rasmusson
Auktoriserad revisor

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

2021-03-30

Diarienummer
RK 2020-0023

Årsstämman i SL Älvsjö AB
Org nr 556868-6371
Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för SL Älvsjö AB år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat SL Älvsjö AB:s verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för trafiknämnden inklusive SL-koncernen. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-03-29, *digital signering*

Anders Lönn	Michael Stjernström	Anders Ödmark
Björn Jansson	Gustav Olofsson	Inger Linge
Jan Holgersson		

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

DocuSign Envelope ID: F34C0D23-08D3-46EA-B5A2-D016731A50F5

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i SL Älvsjö AB, org. nr 556868-6371

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för SL Älvsjö AB för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av SL Älvsjö ABs finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till SL Älvsjö AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

DocuSign Envelope ID: F34C0D23-08D3-46EA-B5A2-D016731A50F5

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för SL Älvsjö AB för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelseledamoten ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till SL Älvsjö AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om styrelseledamoten i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Malmö den 30 mars 2021

KPMG AB

DocuSigned by:
Johan Rasmusson
236E200BEB4F450...

Johan Rasmusson
Auktoriserad revisor

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

2021-03-30

Diarienummer
RK 2020-0023

Årsstämman i AB SL Finans
Org nr 556402-7166
Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för AB SL Finans år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat AB SL Finans verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för trafiknämnden inklusive SL-koncernen. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-03-29, *digital signering*

Anders Lönn	Michael Stjernström	Anders Ödmark
Björn Jansson	Gustav Olofsson	Inger Linge
Jan Holgersson		

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i AB SL Finans, org. nr 556402-7166

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för AB SL Finans för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av AB SL Finanss finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AB SL Finans enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för AB SL Finans för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AB SL Finans enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.
Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 29 mars 2021

KPMG AB

Johan Rasmusson
Auktoriserad revisor

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

2021-03-30

Diarienummer
RK 2020-0023

Årsstämman i Waxholms Ångfartyg AB
Org nr 556087-9859
Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för Waxholms Ångfartyg AB år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat Waxholms Ångfartygs AB:s (WÅAB) verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för trafiknämnden inklusive SL-koncernen. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-03-29, *digital signering*

Anders Lönn
Michael Stjernström
Anders Ödmark
Björn Jansson
Gustav Olofsson
Inger Linge
Jan Holgersson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

DocuSign Envelope ID: DF0904EE-90FF-4A35-BA4E-DEC1FEF72EF0

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Waxholms Ångfartygs AB, org. nr 556087-9859

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Waxholms Ångfartygs AB för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Waxholms Ångfartygs ABs finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Waxholms Ångfartygs AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

DocuSign Envelope ID: DF0904EE-90FF-4A35-BA4E-DEC1FEF72EF0

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Waxholms Ångfartygs AB för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Waxholms Ångfartygs AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.
Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Malmö den 30 mars 2021

KPMG AB

DocuSigned by:
Johan Rasmusson
236E200BEB4F450...
Johan Rasmusson
Auktoriserad revisor

Trafiknämnden

I den årliga revisionen prövas om verksamheten inom trafiknämnden och AB Storstockholms lokaltrafik (SL) bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande. Trafiknämnden har två förvaltningar, trafikförvaltningen och förvaltning för utbyggd tunnelbana (FUT). Revisionens sammanfattning nedan avser nämndens hela ansvar samt styrelsen för SL.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Trafiknämnden har i hög grad påverkats av pandemin genom att ha upprätthållit ordinarie trafik för att undvika trängsel samtidigt som biljettintäkterna har minskat kraftigt. Detta har i sin tur påverkat nämndens revisionsansvar som i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämndens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

De förtroendevalda revisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämndens ekonomi har under året i stor utsträckning påverkats av den pågående coronapandemin. Enligt beslut i fullmäktige undantas nämndens merkostnader och minskade intäkter avseende coronapandemin vid resultatbedömningen. Nämnden har redovisat vissa ökade kostnader, men främst ett omfattande intäktsbortfall på 3 895 mnkr framförallt p.g.a. uteblivna biljettintäkter. Som kompensation för de uteblivna intäkterna har nämnden erhållit statsbidrag på 1 332 mnkr.

Årets resultat uppgår till – 1 096,3 mnkr (- 1 089 mnkr för trafikförvaltningen och – 7,3 mnkr för FUT). Nämndens resultat justerat för nettoeffekten uppgår till 1 468 mnkr. I detta resultat ingår dock en reavinst på 686 mnkr för försäljning av Hornsbergs bussdepå. Exklusive coronarelaterad ersättning samt reavinst uppgår nämndens resultat till 782 mnkr medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 404 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Planerade investeringar och därmed ökade driftskostnader kommer under de närmaste åren att innebära stora utmaningar såväl för kollektivtrafiken som för regionens ekonomi. För att nå en ekonomi i balans på längre sikt bedömer revisionen att trafiknämnden behöver vidta mer långsiktiga åtgärder i effektiviseringsarbetet. Som revisionen tidigare framfört behöver nämnden stärka kontrollen över investeringsvolymerna, bl.a. genom att redovisa utvecklingen av investeringsvolymerna på ett tydligt sätt. Revisionen bedömer även att trafiknämnden tydligare behöver redovisa väsentliga risker och avvikelser i förhållande till gällande genomförandebeslut för investeringar. Coronapandemins inverkan på nämndens intäkter och osäkerheten kring den framtida utvecklingen förstärker behovet av åtgärder.

Coronapandemin har haft en kraftig påverkan på nämndens möjligheter att uppnå fullmäktiges mål. Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen. Nämnden kommenterar i verksamhetsberättelsen att flera indikatorer inte går att mäta. För de mål vars indikatorer har gått att mäta har målen Hållbara resor samt Tillgänglig och sammanhållen region uppnåtts. Nämnden har, genom Folkhälsomyndighetens rekommendationer, under året haft i uppdrag att upprätthålla trafikeringen i syfte att undvika trängsel. Samtidigt har resandet minskat kraftigt under pandemin. Målet Effektiva resor har därför inte kunnat uppnås. Produktiviteten har av samma skäl påverkats av coronapandemin. Förutom punktligheten, som ökat p.g.a. färre resenärer, har samtliga produktivitetsmått försämrats gentemot 2019 års resultat. När det gäller nämndens arbete med fullmäktiges uppdrag pågår dessa huvudsakligen enligt plan. Två uppdrag har avslutats med anledning av pandemin.

Det ekonomiska resultatet bedöms ha uppnåtts medan det verksamhetsmässiga resultatet, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, i huvudsak bedöms ha uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Nämndens arbete har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Revisionen konstaterar att hanteringen av pandemin skett inom ramen för trafiknämndens och förvaltningens ordinarie verksamhetsstyrning med förstärkta insatser utifrån förvaltningens krishanteringsplan. Många befintliga trafikavtal har behövt ersättas med interimsavtal samtidigt som arbetet med planerade och pågående upphandlingar har påverkats. Detta kommer vara fortsatta utmaningar framåt. Generellt har investeringsverksamheten hittills varit relativt opåverkad av pandemin även om t.ex. vissa trafikavstängningar kopplat till anläggningsarbete har behövt hanteras annorlunda än planerat.

Trafikförvaltningen fortsätter utveckla de styrdokument som bildar ramverk för den strategiska styrningen av verksamheten. Detta ramverk är av avgörande betydelse för den långsiktiga planeringen och en viktig grund för investeringsverksamheten, trafikplanering och för förvaltning av nämndens anläggningstillgångar. Utvecklingsarbetet med ramverket beräknas ta ytterligare tre år. Revisionen bedömer samtidigt att det fortsatt finns oklarheter kring hur nämnden tar ansvar för utformningen av den långsiktiga strategiska styrningen av verksamheten, t.ex. hur behov av prioritering i det långsiktiga perspektivet ska hanteras.

Revisionen bedömer att regionens nya investeringsregelverk på sikt bör kunna bidra till en tydligare investeringsstyrning för trafiknämnden. Detta gäller särskilt de nya inledande åtgärdsvalsfaserna samt den avslutande fasen gällande effekthemtagning. Revisionen konstaterar att trafikförvaltningen under året genomfört en betydande utvecklingsinsats för att tydliggöra och komplettera hur det regionövergripande regelverket ska tillämpas i den egna verksamheten. Det framgår dock att fortsatt utveckling och implementering behövs. Samtidigt vill revisionen, liksom tidigare, peka på behovet av att trafiknämnden säkerställer en kontinuerlig hanteringsordning för identifiering, bedömning och prioritering av tillkommande investeringsbehov i syfte att ge fullmäktige en heltäckande bild av vilket framtida investeringsutrymme som dessa kräver. Revisionen bedömer också att investeringsprojekten inom ramen för Nytt biljettsystem bör hanteras som ett gemensamt investeringsobjekt och, med tanke på investeringens storlek, tillställas fullmäktige för ett samlat genomförandebeslut.

Revisionen bedömer vidare att nämnden bör tydliggöra de risker som finns kopplat till avtal och överenskommelser inom 2013 års Stockholmsöverenskommelse respektive Sverigeförhandlingens ramavtal 6. Detta är inte enbart en fråga för trafiknämnden utan också för regionstyrelsen genom den representation som finns från regionstyrelsens sida i den partsgemensamma styrelsen. Även granskning av investeringsobjekten med koppling till Slussen visar på behov av stärkt styrning och kontroll. Det framgår att regionens överenskommelse i detta fall med Stockholms stad, precis som Stockholmsförhandlingens avtal om utbyggnad av tunnelbanan, innebär risker för regionens del gällande hanteringen av fördyringar. Revisionen bedömer att trafiknämnden behöver efterfråga en sammanhållen bild av alla ingående investeringsobjekt i anslutning till Slussen vad gäller utvecklingen av totala utgifter, sluttid samt eventuella risker och avvikelser i utförandet. Revisionen ser också behov av att nämnden stärker styrningen av investeringsobjekten genom att efterfråga en konsekvent hantering av investeringskalkyler och ekonomisk analys i beslutsunderlag med en spårbarhet i de ekonomiska förändringar som sker mellan olika faser av investeringsbeslut.

Revisionen noterar att ett antal viktiga utvecklingsinsatser pågår för att stärka den interna styrningen och kontrollen av trafikavtalen, men konstaterar att det fortfarande kvarstår arbete med att implementera förändringarna. Revisionen konstaterar vidare som positivt att det under året tagits ett samlat grepp gällande utvecklingsarbetet för att säkerställa förvaltningen av nämndens anläggningstillgångar, men noterar att det handlar om flera olika utvecklingsinsatser som successivt måste genomföras. Säkerhet, informationssäkerhet och brandskydd är andra områden där den intern styrningen och kontrollen enligt revisonens bedömning fortsatt behöver stärkas. Revisionen bedömer också att trafiknämnden bör stärka sin ledning, kontroll, styrning och uppföljning av sjötrafikutskottet och sjötrafikberedningen så att kommunallagens bestämmelser efterlevs.

Revisionen konstaterar sammanfattningsvis att nämnden står inför betydande utmaningar på både kort och lång sikt. Även med ett fortsatt effektiviseringsarbete och de åtgärder som initierats av förvaltningschefen finns stor risk för att pandemin och dess effekter får fortsatt stora konsekvenser för nämndens ekonomi flera år framöver. Liksom tidigare bedömer revisionen att nämnden behöver stärka sin styrning av den långsiktiga kostnadsutvecklingen och löpande efterfråga information om den ekonomiska utvecklingen. Förutom arbete med att öka intäkterna behöver trafikplaneringen på kort respektive lång sikt samt befintliga trafikavtal och kommande trafikupphandlingar hanteras utifrån effekterna av pandemin. Långsiktiga analyser som underlag för beslut om infrastruktursatsningar kan behöva ses över och investeringsbeslut eventuellt omprövas. Revisionen bedömer att de strategiska besluten gällande den fortsatta verksamheten inte enbart är en fråga för trafiknämnden utan att strategierna som väljs kräver förankring i den regionövergripande ekonomiska och verksamhetsmässiga styrningen av trafiknämnden.

Granskningarna under året visar enligt revisionens bedömning att nämndens interna styrning och kontroll fortsatt behöver stärkas.

Räkenskaper

Årsbokslutet för trafiknämnden samt årsredovisningen för SL-koncernen är i allt väsentligt upprättade enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna för trafiknämnden bedöms vara rättvisande. Räkenskaperna för SL-koncernen bedöms av den auktoriserade revisorn vara rättvisande.

Dotterbolag

SL-koncernen omfattar tre helägda dotterbolag:

- Waxholms Ångfartyg AB
- AB SL Finans
- SL Älvsjö AB

Den granskningsrapport som lekmannarevisorerna lämnar för de olika dotterbolagen inom SL-koncernen baseras till stor del på samråd med auktoriserad revisor, men även på den granskning av SL:s koncernstyrning som redovisas i denna årsrapport.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

2021-03-29

Diarienummer
RK 2020-0020

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisionsberättelse för färdtjänstnämnden år 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat färdtjänstnämndens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2020.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och att återredovisning sker till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och förskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas revisionskontorets Årsrapport 2020 för färdtjänstnämnden. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att färdtjänstnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att nämndens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för nämnden samt dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2021-03-29, *digital signering*

Anders Lönn
Michael Stjernström

Anders Ödmark
Björn Jansson

Gustav Olofsson
Inger Linge
Jan Holgersson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Färdtjänstnämnden

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att nämndens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämndens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

De förtroendevalda revisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämndens ekonomi har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Årets resultat uppgår till 377 mnkr, att jämföra med fullmäktiges krav på noll-resultat för nämnden. Att nämnden överträffat resultatkravet beror på den stora minskningen av resande med färdtjänst under 2020.

Coronapandemin har aft påverkan på nämndens möjligheter att uppnå fullmäktiges mål. Revisionen konstaterar att nämnden överträffat fullmäktiges mål gällande Nöjda resenärer, Punktlighet och Andel trygga resor. Måluppfyllelsen har koppling till det minskade resandet med färdtjänst under året.

Intern styrning och kontroll

Nämndens arbete har under året i viss mån påverkats av den pågående coronapandemin. Kärnverksamheten, i form av färdtjänstresor, har minskat och delvis ställts om genom att nämnden har utfört uppdrag åt den regionala särskilda sjukvårdsledningen (RSSL) och Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO). Nämnden har även fattat beslut om ekonomisk ersättning till leverantörer med hänvisning till att det annars fanns en överhängande risk för konkurser och företagsnedläggningar av åkerier.

Nämnden bör utveckla sin interna styrning och kontroll över den verksamhet som trafiknämnden bedriver på färdtjänstnämndens uppdrag bl.a. genom att färdigställa den överenskommelse som ska reglera relationen mellan nämnderna. Färdtjänstnämnden behöver vidare säkerställa att strategisk inriktning och prioriteringar för den långsiktiga utvecklingen av färdtjänsten tydliggörs och fastställs. Nämnden bör även utveckla lämpliga mål och indikatorer för verksamheten för att möjliggöra tydlig styrning och uppföljning över tid.

Nämnden bedöms på en övergripande nivå, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för nämndens interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

2021-03-29

Diarienummer
RK 2020-0014

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisionsberättelse för kulturnämnden år 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat kulturnämndens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2020.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och att återredovisning sker till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och förskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas revisionskontorets Årsrapport 2020 för kulturnämnden. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att kulturnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte uppfyllts eller inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att nämndens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för nämnden samt dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2021-03-29, *digital signering*

Anders Lönn

Michael Stjernström

Anders Ödmark

Björn Jansson

Gustav Olofsson

Inger Linge

Jan Holgersson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Kulturnämnden

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att nämndens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämndens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

De förtroendevalda revisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämndens ekonomi har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Årets resultat uppgår till 0,5 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 0 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att nämnden ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse. Revisionen konstaterar att pandemin har haft mindre effekt på nämndens möjlighet att uppnå det verksamhetsmässiga resultatet, men medfört vissa svårigheter att mäta uppsatta indikatorer. Det verksamhetsmässiga resultatet, med undantag för de delar som inte kan mätas på grund av coronapandemin, har i huvudsak uppnåtts.

Liksom revisionen tidigare år noterat fortsätter målet möten med konstnärliga uttryck berikar regionens invånare med indikatorn *andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning* att vara problematiskt att hantera för kulturnämnden då möjligheten att påverka måluppfyllelsen inte är inom nämndens egen kontroll.

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet bedöms, utifrån genomförd granskning, sammantaget i huvudsak ha uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Nämndens arbete har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Kulturnämnden beslutade i april 2020 om särskild utlysning av kulturstöd med anledning av pandemin till ett belopp av 6,4 mnkr som möjliggjordes genom omdisponering av anslag inom egen budget.

Revisionen bedömer att nämnden bör stärka sitt arbetssätt och rutiner för hantering av protokoll. Det gäller t.ex. justering för att nämndens beslut ska kunna vinna laga kraft och för att säkra att regionens invånare har möjlighet till laglighetsprövning i enlighet med kommunallagen.

Nämnden bedöms på en övergripande nivå, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för nämndens interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning. Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

2021-03-29

Diarienummer
RK 2020-0021

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisionsberättelse för fastighets- och servicenämnden år 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat fastighets- och servicenämndens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2020.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och att återredovisning sker till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och förskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas revisionskontorets Årsrapport 2020 för fastighets- och servicenämnden. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att fastighets- och servicenämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte uppfyllts eller inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att nämndens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för nämnden samt dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2021-03-29, *digital signering*

Anders Lönn

Michael Stjernström

Anders Ödmark

Björn Jansson

Gustav Olofsson

Inger Linge

Jan Holgersson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Fastighets- och servicenämnden

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att nämndens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämndens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

De förtroendevalda revisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämndens ekonomi har under året påverkats av den pågående coronapandemin och får enligt beslut i fullmäktige inte undanta merkostnader eller minskade intäkter avseende coronapandemin vid resultatbedömningen. Det ekonomiska resultatet för serviceförvaltningen är 71 mnkr, vilket är 66 mnkr högre än fastställt resultatkrav. Fastighetsförvaltningen har ett ekonomiskt resultat, exklusive reavinster, på 587 mnkr, vilket är 124 mnkr över fullmäktiges resultatkrav. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har haft en större påverkan på nämndens möjligheter att uppnå fullmäktiges mål för serviceförvaltningens verksamhet, men en mindre påverkan för fastighetsverksamheten. Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att nämnden ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse.

Det verksamhetsmässiga resultatet, med undantag för de delar som inte kan mätas på grund av pandemin, har i huvudsak inte uppnåtts för serviceförvaltningen. Revisionen noterar att nämnden i övrigt, trots utmanande omständigheter, har arbetat i enlighet med fullmäktiges intentioner. Det verksamhetsmässiga resultatet, med undantag för de delar som inte har kunnat genomföras på grund av pandemin, har i huvudsak uppnåtts avseende nämndens fastighetsverksamhet.

Revisionen vill betona att det är viktigt att nämnden fortsätter att arbeta med de indikatorer inom delmålet *Samhällsviktiga funktioner upprätthålls vid extraordinära händelser och klimatförändringar*, som fått stå tillbaka under 2020 till följd av pandemin.

Intern styrning och kontroll

Nämndens arbete har under året påverkats i varierande grad av den pågående coronapandemin. Revisionen bedömer att nämnden bör stärka serviceförvaltningens interna kontroll när det gäller löneprocessen samt inköp av it-konsulter.

Nämnden bedöms på en övergripande nivå, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för nämndens interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

2021-03-29

Diarienummer
RK 2020 - 0009

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

Årsstämman i Locum AB
Org nr 55 64 38 - 7909

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för Locum AB år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat Locum AB:s verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för Locum AB. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-03-29, *digital signering*

Anders Lönn	Michael Stjernström	Anders Ödmark
Björn Jansson	Gustav Olofsson	Inger Linge
Jan Holgersson		

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

2021-03-29

Diarienummer
RK 2020 - 0009

Årsstämman i AB Terreno
Org nr 55 61 08 - 8195

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för AB Terreno år 2020

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har tagit del av den auktoriserade revisorns revisionsberättelse för AB Terreno år 2020, men har i övrigt inte genomfört någon granskning då bolaget är vilande och därmed inte bedriver någon verksamhet.

Stockholm 2021-03-29, *digital signering*

Anders Lönn | Michael Stjernström | Anders Ödmark

Björn Jansson | Gustav Olofsson | Inger Linge

Jan Holgersson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Building a better working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Locum AB, org.nr 556438-7909

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Locum AB för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Locum ABs finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Locum AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Building a better working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Locum AB för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Locum AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 29 mars 2021

Ernst & Young AB

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Building a better working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Aktiebolaget Terreno, org.nr 556108-8195

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Aktiebolaget Terreno för räkenskapsåret 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Aktiebolaget Terrenos finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Aktiebolaget Terreno enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Building a better working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Aktiebolaget Terreno för räkenskapsåret 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Aktiebolaget Terreno enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 29 mars 2021

Ernst & Young AB

Jenny Gothberg
Auktoriserad revisor

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Locum AB

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens bolag har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämnder och styrelsers ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Lekmannarevisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat
Locums ekonomi har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 13 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 7 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har haft en mindre påverkan på styrelsens möjligheter att uppnå fullmäktiges mål. Styrelsen har angett att de indikatorer till mål som inte går att mäta på grund av coronapandemin och inte ska ingå i målbedömningen gäller målet om attraktiv arbetsgivare. Detta mål har inte kunnat bedömas eftersom regionens årliga medarbetarundersökning begränsats till följd av coronapandemin. Revisionen bedömer att det verksamhetsmässiga resultatet i övrigt i huvudsak uppnåtts.

Intern styrning och kontroll
Styrelsens arbete med intern styrning och kontroll har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Årets granskning av ansvar och befogenhet, samt ekonomistyrning har också visat att arbetet kopplat till hanteringen av coronapandemin kunnat bedrivas enligt befintliga styrdokument. Styrelsen bedöms på en övergripande nivå haft tillräckliga rutiner för nämndens interna styrning och kontroll.

Räkenskaper
Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

2021-03-29

Diarienummer
RK 2020-0022

Årsstämman i MediCarrier AB
Org nr 556543-6168

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för MediCarrier AB år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat MediCarrier AB:s verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för MediCarrier AB. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-04-22

Anders Lönn | Michael Stjernström | Anders Ödmark

Björn Jansson | Gustav Olofsson | Inger Linge

Jan Holgersson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Building a better working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Medicarrier AB, org.nr 556543-6168

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Medicarrier AB för räkenskapsåret 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Medicarrier ABs finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Medicarrier AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Building a better working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Medicarrier AB för räkenskapsåret 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Medicarrier AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 22 april 2021

Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

MediCarrier AB

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens bolag har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att styrelsens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte styrelsens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Lekmannarevisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Styrelsens ekonomi har under året påverkats i stor utsträckning av den pågående coronapandemin. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 36,6 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 6 mnkr.

Enligt beslut i fullmäktige[1] undantas styrelsens merkostnader och minskade intäkter avseende coronapandemin vid resultatbedömningen. Styrelsens merkostnader och minskade intäkter under 2020 uppgår till 92 mnkr.

Styrelsen har i en första ansökningsomgång hittills erhållit en delutbetalning av statsbidrag för täckning av merkostnader till följd av coronapandemin på 85 mnkr. I resultatet har styrelsen förutsatt att bolaget även kommer att erhålla det statsbidrag som de ansökt om i en andra omgång på 8 mnkr. Socialstyrelsen fattar beslut om slutlig ersättning för 2020 i februari 2021.

Styrelsens resultat justerat för nettoeffekten av statsbidrag för merkostnader[2] uppgår till 44 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Revisionen konstaterar att pandemin har haft stor effekt på verksamheten. Det verksamhetsmässiga resultatet har dock i huvudsak uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Styrelsens arbete har under året i stor utsträckning påverkats av den pågående coronapandemin. Extra styrelsemöten har genomförts för snabba beslut om inköp. Ledningen har infört extra kvalitetssäkringsrutiner och löpande rapportering i handlingsplan till styrelsen.

Styrelsen bedöms på en övergripande nivå, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för nämndens interna styrning och kontroll.

[1] RS 2020-0054. De bolag som beslutet gäller är SÖS, DS, STS, S:t Erik, FTV, AISAB, Stockholm Care, MediCarrier och SL.
[2] Nettoeffekten av de faktiska merkostnader och minskade intäkter och de erhållna statsbidragen för att täcka merkostnader.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

6

Särskilda projekt

BUDGET- OCH INVESTERINGSSTYRNING

Slussen – styrning och kontroll av regionens investeringar

RAPPORT 4/2020

Trafiknämnden bedriver flera investeringsprogram och -projekt i direkt anslutning till ombyggnationen av Slussen, på sammanlagt drygt fem miljarder kronor. Revisionen konstaterar att en annan typ av styrning, än i en traditionell beställar – utförarrelation, behövs från regionens sida eftersom detta är ett samarbete mellan självständiga besluts- och förvaltningsorganisationer. Revisonen bedömer att helhetsperspektivet i nämndens styrning, uppföljning och återrapportering av de ekonomiska förutsättningarna för investeringarna i Slussen bör stärkas. Regionstyrelsen behöver stärka uppsikten och beredningen av beslut om investeringar så att det blir tydligt för beslutsfattare i både trafiknämnden och i fullmäktige vilka ekonomiska, och andra, risker som finns för arbetena i Slussen som helhet.

Vårdens fastighetsinvesteringar – Uppföljning, utvärdering och återrapportering

RAPPORT 8/2020

Flera av de stora investeringsprojekten i vårdens fastigheter har tidigare överskridit beslutade investeringsramar. För att säkerställa att de skattefinansierade investeringarna genomförs med en långsiktigt god ekonomisk hushållning behöver regionstyrelsens uppföljning av pågående investeringar och utvärdering av avslutade investeringar stärkas. Som en del i detta arbete behöver styrelsen kontinuerligt rapportera avvikelser mot fullmäktiges genomförandebeslut. Det gäller avvikelser i tid, ekonomi och innehåll för pågående investeringar. Regionstyrelsens redovisning av investeringar behöver utformas så att utfall mot fullmäktiges beslut och förslag till förändringar framgår på ett överskådligt sätt. Detta för att säkerställa att det är transparent för beslutsfattare vad de tar ställning till.

Budgetstyrning i Region Stockholm

RAPPORT 9/2020

Budgetstyrning är en process för planering och uppföljning som ska säkerställa att det som planeras också genomförs. Revisionen bedömer att fullmäktiges styrdokument som berör den långsiktiga ekonomiska styrningen inte ger tillräckligt stöd i budgetprocessen för att genom budgeten kunna styra mot en god ekonomisk hushållning på sikt. Regionstyrelsen bör därför utveckla en sammanhållen strategi för hur regionen långsiktigt ska uppnå en ekonomi i balans. Revisionen bedömer vidare att det i budgetprocessen bör tydliggöras hur nämnders och bolags budgetunderlag och förslag till investeringsplaner sammanställs och bereds för att få en transparent och kvalitetssäkrad budgetprocess. Även målstyrningen behöver tydliggöras i budgetprocessen.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Nationella riktlinjer och kunskapsstyrning

RAPPORT 2/2020

Fullmäktige har uttryckt att det krävs ökad kunskapsstyrning för att säkerställa att patienten får likvärdig och evidensbaserad vård över hela länet. Socialstyrelsens nationella riktlinjer är ett av de underlag som används inom kunskapsstyrningen. Revisionen bedömer att hälso- och sjukvårdsnämnden och vårdens kunskapsstyrningsnämnd inte fullt ut säkerställer följsamhet till nationella riktlinjer. Kraven i vårdavtalen är vaga samtidigt som det inte sker någon systematisk uppföljning av i vilken utsträckning som vårdgivarna lever upp till kraven. Revisionen rekommenderar vårdens kunskapsstyrningsnämnd att utvärdera vilka resultat arbetet med kunskapsstyrning i regionen leder till och vilka förändringar av systemet som kan behöva göras i syfte att uppnå målet om en likvärdig och evidensbaserad vård.

Första linjens digifysiska vård

RAPPORT 5/2020

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att vården i Region Stockholm ska bli digifysisk, dvs. både digital och fysisk. Utvecklingen mot mer digitala lösningar i hälso- och sjukvården innebär både möjligheter och risker. Revisionen bedömer att regionens strategier för digitalisering inte ger en

tydlig inriktning och ansvarsfördelning för arbetet med digitaliseringen. Kravställning och uppföljning av vårdavtalen i husläkarverksamheten behöver utvecklas. Ineras utvecklingssatsningar ligger inte helt i linje med regionens strategi och det behöver fastställas på vilka grunder regionen ska delta i och finansiera dessa utvecklingssatsningar.

Läkemedelsförsörjning i slutenvården

RAPPORT 7/2020

Läkemedelsförsörjning inom slutenvården är en lång och komplex kedja, där regionen endast har rådighet över de sista stegen. Försörjningen av läkemedel är sårbar och frekvensen av restnoterade läkemedel både inom Sverige och utomlands ökar. Revisionen bedömer att läkemedelsförsörjningen styrs så att det finns förutsättningar för en tillräcklig tillgång på läkemedel inom slutenvården. Regionen uppfyller också i huvudsak kraven i lagen om funktioner inom läkemedelsförsörjning. Det saknas dock en samlad överblick av tillgången på läkemedel inom regionen. En sådan redovisning skulle också underlätta för beredskapen vid kris och extraordinära händelser.

Planering och dimensionering av ST-platser

RAPPORT 10/2020

Rekrytering av läkare för specialiseringstjänstgöring (ST) påverkar kompetensförsörjningen och vårdproduktionen i det korta perspektivet men även framtidens hälso- och sjukvård. Revisionen bedömer att planering och dimensionering av ST-tjänster behöver stärkas på flera punkter för att behovet av specialistutbildade läkare ska kunna tillgodoses både på kort och lång sikt. Hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen behöver förtydliga ansvaret för planering och dimensionering av ST-tjänster, exempelvis när det gäller behovsanalyser och prognoser för olika specialiteter inom hälso- och sjukvården. Hälso- och sjukvårdsnämnden bör även säkerställa att vårdavtal ställer tillräckliga krav på tillhandahållandet av platser för sidotjänstgöring hos mottagande vårdgivare samt säkerställa förutsättningarna för samverkan om ST-utbildningar på regional nivå.

Samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård

RAPPORT 11/2020

En fortsatt god vård och en socialtjänst av god kvalitet ska genom samverkan mellan regionen och kommunerna främjas för den som skrivs ut från s lutenvården. Ett gemensamt projekt mellan revisionen i Region Stockholm och åtta av länets kommuner visar att patienter till övervägande del kan skrivas ut och komma hem inom de tidsramar regionen och kommunerna har enats om. Utskrivningsprocessen sker däremot inte i sin helhet som dessa kommit överens om. Bland annat är rutinerna inte förankrade hos alla medarbetare, kommunikationen hanteras genom andra kanaler och patienten är inte involverad i enlighet med lagens intentioner.

Avancerad Sjukvård i Hemmet – samverkan för en tillgänglig vård på rätt vårdnivå

RAPPORT 12/2020

Vårdval för avancerad sjukvård i hemmet (ASiH) infördes 2013 i syfte att skapa en vårdform som möjliggör för fler patienter att vårdas utanför akutsjukhus. Revisionens bedömning är att hälso- och sjukvårdsnämnden behöver stärka förutsättningarna för samverkan mellan ASiH och angränsande vårduppdrag för att vård ska ges på rätt vårdnivå. Det gäller i synnerhet mellan den basala och den avancerade hemsjukvården där sammanhållna vårdkedjor behövs. Vidare behöver nämnden säkerställa att uppdragsbeskrivningar, ersättnings- och uppföljningssystem i avtalen styr mot tillgänglighet för relevanta målgrupper.

SÄKERHET, STYRNING M.M.

Utökat regionuppdrag – styrning och strategi för det regionala utvecklingsansvaret

RAPPORT 1/2020

Region Stockholm har sedan den 1 januari 2019 det regionala tillväxt- och utvecklingsuppdraget i enlighet med lagen om regionalt utvecklingsansvar. Revisionen bedömer att regionstyrelsen bör tydliggöra gränsdragningen mellan regionstyrelsens ansvar för övergripande uppgifter respektive tillväxt- och regionplanenämndens ansvar för övriga delar av det regionala ansvaret. Vidare bedömer revisionen

att styrelsen och nämnden i samråd bör ta fram en strategi för vilka delar av det regionala utvecklingsuppdraget som ska finansieras med externa respektive interna medel. Revisionen bedömer också att återrapporteringen till regeringen av det regionala tillväxtarbetet bör anmälas till regionstyrelsen eftersom både regionstyrelsen och tillväxt- och regionplanenämnden fullgör uppdrag kopplat till det regionala utvecklingsansvaret.

IT-säkerhet i nätverksansluten medicinteknisk utrustning

RAPPORT 3/2020

Medicinteknisk utrustning fyller en viktig funktion för att diagnostisera, behandla och lindra sjukdomar och skador. Nätverksansluten medicinteknisk utrustning integreras därför allt mer i arbetsprocesser och utgör en betydande del av de ekonomiska investeringarna inom hälso- och sjukvården. För att kunna ta tillvara de möjligheter som digitaliserad medicinteknisk utrustning ger, och samtidigt hantera risker som följer med uppkopplade enheter, rekommenderar revisionen regionstyrelsen att säkerställa att nätverksansluten medicinteknisk utrustning som har upphandlats och konfigurerats med avsteg från regionens gällande riktlinjer upprätthåller en tillräcklig it-säkerhetsnivå. Vidar bör regionstyrelsen stärka uppföljningen av hur nämnder och bolag arbetar med it-säkerhet kopplat till nätverksansluten medicinteknisk utrustning.

Socialt hållbar inköpsprocess

RAPPORT 6/2020

Fullmäktiges budget för 2020 och styrande dokument för inköp tydliggör att social hållbarhet ska ha en konkret tillämpning i regionens inköpsprocess. Revisionen bedömer att regionstyrelsen och fastighets- och servicenämnden inte fullt ut säkerställer att så sker. Det innebär att det inte systematiskt ställs krav inom områden som barns rättigheter, diskriminering och nationella minoriteter i avtal, och att följsamhet till fullmäktiges policyer och lagstiftning därmed inte säkerställs. Revisionen ser positivt på att regionstyrelsen under 2021 bereder en hållbarhetspolicy respektive strategi eftersom definitionen av social hållbarhet i de nuvarande styrande dokumenten inte är tillräcklig tydlig.

Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm
Besöksadress: Hantverkargatan 25B
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Region Stockholm